

Наш адрас у Інтэрнеце: www.pahonia.promedia.minsk.by

ПАГОНЯ

Чацвер
16 жніўня 2001 г.
№ 33 (529)
Кошт 110 рублёў

Перадвыбарчая кампанія А. Г. Акт першы

Сёння, 16 жніўня, Аляксандр Лукашэнка праводзіць аднадзённую паездку па Гарадзенскай вобласці. Канчатковым пунктам візіту сённяшняга кіраўніка дзяржавы з'яўляецца Гродна, дзе Аляксандр Лукашэнка наведае вытворчае прадпрыемства «Хімвалакно».

У праграме таксама паездка па Шчучынскім раёне і знаёмства з уборачнай кампаніяй у калгасе «Рассвет». Акрамя гэтага, Аляксандр Лукашэнка плануе наведаць у Скідалі гарадзенскі завод медпрепаратаў. На ўсіх запланаваных на Гарадзеншчыне прыпынках кіраўнік дзяржавы мае намер сустрэцца з насельніцтвам.

197 кіламетраў пешкі да Вострай Браны

17 жніўня каталіцкі касцёл распачне IX Экуменічную пілігрымку пешшу з Беластока ў Вільню. З 20 па 26 жніўня пілігрымка пройдзе па тэрыторыі Гарадзеншчыны. Удзел у ёй возьмуць некалькі сотняў гарадзенскіх вернікаў.

Ад Гродна да Вільні вернікі адолеюць дарогу ў 197 кіламетраў. Пілігрымка пройдзе праз Азёры, Новы Двор, Радунь, Бутрыманцы, Яшунь. Падчас усяго шляху ўдзельнікі пілігрымкі будуць маліцца, спяваць рэлігійныя спевы.

Павал Мажэйка

Абразы перадалі музею

У аўторак 14 жніўня памежнікі 16-га гарадзенскага памежнага атраду перадалі ў Гісторыка-археалагічны музей Гродна восем каштоўных абразоў, датумых 2-й паловай XIX стагоддзя. Кошт перададзеных абразоў складае 1 мільён 800 тысяч рублёў.

Святыя праваслаўныя абразы былі канфіскаваныя памежнікамі на пачатку бягучага года на беларуска-польскай мяжы ў грамадзяніна Беларусі. Як паведаміў ПАГОНІ маёр Аляксандр Невяроўскі, старэйшы оперупаўнаважаны ваеннай выведкі КГБ, які прысутнічаў на ўрачыстай перадачы абразоў музею, «за апошнія два гады выпадкі вывазу святых абразоў і антыкварыяту значна павялічыліся. У асноўным абразы трапляюць на Беларусь з Расеі, дзе іх крадуць у цэрквах ды саборах». Абразы, якія ўдаецца вывезці за мяжу, каштуюць там у дзесяткі разоў больш, чым у Расеі.

Галоўны захавальнік гарадзенскага Музею гісторыі рэлігіі Ганна Ляскоўская найбольш адзначыла з перададзеных памежнікамі абраз з выявай святога Юрыя, бо гэты абраз падпісаны, што з'яўляецца даволі рэдкай з'яваю.

Алесь Зарэмбюк

17 жніўня - пераважна без ападкаў;
18-га - месцамі кароткачасовыя дажджы. Вецер няўстойлівы, слабы. Тэмпература паветра 17-18 жніўня - удзень +25...+30, уначы +13...+18.

У гарадзенскіх чыноўнікаў здаюць нервы...

У канцы мінулага тыдню гарадзенская ўлада перайшла да шырокамаштабнага наступу на мясцовую апазіцыю. У чыноўнікаў, магчыма, пачынаюць здаваць нервы з-за ўсвядомлення таго, што яны не здоліваюць забяспечыць перамогу на выбарах цяперашняму кіраўніку дзяржавы ў традыцыйна антылукашэнкаўскім рэгіёне.

У акцыю пераследу палітычных апанентаў рэжыму былі ўцягнутыя розныя падраздзяленні міліцыі. Першым «вызначыў сябе» крымінальны вышук. Супрацоўнікі гэтай службы з'явіліся перад лідарам гарадзенскага Маладога Фронту Вадзімам Саранчуковым апранутымі ў цывільнае мужчынамі. Яны затрымалі яго пры выхадзе з рэйсавага аўтобуса Менск-Гродна. Прычынай для затрымання і наступнага вобыску быў быццам бы паступіўшы сігнал, што ў багажы Саранчукова маюцца наркатыкі. Вынік - канфіскацыя дзесяці тысяч налэпак і календарыкаў з лагатыпам мабілізацыйнай кампаніі «Выбірай!», якія маладафронтавец прывёз з Менску. Ноч з 9 на 10 жніўня моладзеваму лідару прыйшлося правесці ў пастарунку.

Пакуль сышчыкі былі заняты неадбыўшымся наркакур'ерам, іншае падраздзяленне (паводле неправераных фактаў - АМАП) правяла начную засаду каля ледшча галоўнага спецыяліста абласной федэрацыі прафсаюзаў Анатоля Зароўскага, які ўваходзіць у ініцыятыўную групу Уладзіміра Ганчарыка. У Зароўскага было вынята 16 пакункаў спецвыпуску газеты пад назвай «Прэзідэнт», у якой змяшчаецца інфармацыя пра адзінага кандыдата ад шырокай дэмакратычнай кааліцыі.

Галоўны ўдар быў нанесены ў пятніцу, 10 жніўня, раніцай. Змагары са злучэнняў нечаканна з'явіліся ў офіс грамадскага аб'яднання «Ратуша», кіраўніком якога з'яўляецца яшчэ адзін прэтэндынт на кандыдат у прэзідэнты Сямён Домаш. Спасаўшыся на загад намесніка начальніка Адзела эканамічнай злучнасці (АЭЗ) УУС Гарадзенскага аблвыканкама Іосіфа Барташэвіча, трое оперупаўнаважаных забралі ў «Ратушы» ўсю аргтэхніку. Як заявіў адзін з іх - Сяргей Буча, - «падставіў з'явіліся адпаведныя адносіны Камітэта Дзяржкантролю па Гарадзенскай вобласці».

«З 30-га ліпеня супрацоўнікі дзяржкантролю сапраўды праводзілі праверку гаспадарча-фінансавай

дзейнасці «Ратушы», - пацвердзіў найбліжэйшы папчэнік Домаша Аляксандр Мілінкевіч. - *Больш за ўсё іх цікавілі дакументы, якія тычацца тэхнікі. Трэба адзначыць, што ў працэсе праверкі ніякіх заўвагаў ад супрацоўнікаў дзяржкантролю не паступала, а потым прыйшоў АЭЗ з прадпісаннем аб канфіскацыі тэхнікі да высвятлення абставінаў набыцця».*

Можа здарыцца, што высвятленне гэтых самых «абставінаў» працягнецца ажно да самых выбараў. Справа ў тым, што падчас праверкі загадкавым чынам зніклі дакументы, якія пацвярджаюць атрыманне арганізацыйнай камп'ютараў ад аднаго з фондаў. Паводле словаў бухгалтара «Ратушы», «Зніклі дакументы неаднойчы чытаў і часткова скапіраваў супрацоўнік дзяржкантролю Сямён Геўман, які праводзіў праверку».

Паводле меркавання Аляксандра Мілінкевіча, праверка і наступная канфіскацыя аргтэхнікі цесна звязаная з палітычнай дзейнасцю кіраўніка «Ратушы». «Цяпер не можа абнаўляцца афіцыйны Інтэрнэт-сайт Сямёна Домаша. Знікла важная інфармацыя, якая тычыцца выбарчай кампаніі, а праца самай «Ратушы» аказалася поўнаасцю пара-

Пачаў працу «Школьны кірмаш»

З 14 жніўня ў Гродне на плошчы Леніна працуе штогадовы «Школьны кірмаш».

Наведвальнікі кірмашу маюць добрую магчымасць набыць сваім дзецям-школьнікам усе неабходныя рэчы для школы. На кірмашы гандлююць школьнымі пісьмовымі прыналежнасцямі, адзеннем, метадычнымі падручнікамі ды іншымі рэчамі, неабходнымі для 1-га верасня.

Уся прадукцыя на кірмашы прэзентаваная звыш 30-ю гарадзенскімі дзяржаўнымі і прыватнымі прадпрыемствамі, якія вырабляюць дзіцячы асартымент.

Школьны кірмаш штодзённа працуе з 10 да 18 гадзін і працягнецца да 31 жніўня.

Захар Штрэна

Другі месяц - у аб'езд

Узнаўленне дарожнага руху па вуліцах Каліноўскага і Астроўскага перанеслі з 13 на 25 жніўня.

Ужо больш за месяц дарожны рух па гэтых вуліцах забаронены. На гэтай тэрыторыі арганізацыя «Гарадзенскія цеплавые сеткі» праводзіла рамонтныя працы па замене старых жалезных трубаў на новыя. Гэтыя працы павінны былі закончыць 13 жніўня, але ж гэтага не адбылося.

Як паведаміў ПАГОНІ Мікалай Шынкарык, галоўны інжынер цеплавых сетак: «Наша арганізацыя закончыла сваю працу яшчэ 11 жніўня. Мы правярылі новаўзбудаваныя трубы і пусцілі па іх гарачую ваду. Зараз на гэтых вуліцах засыпаюць пяском ямы і будуць пракладаць асфальт. Гэтыя працы працягнуцца яшчэ каля дзесяці дзён».

Алесь Зарэмбюк

Усе народы будуць танчыць 9 верасня

У дзень прэзідэнцкіх выбараў, дзевятага верасня, у Гродне гарвыканкамам плануецца правядзенне фальклорнага свята «Родная старонка». У межах свята плануецца канцэрт нацыянальных суполак, выстава-продаж вырабаў народных мастакоў. Мерапрыемства будзе праводзіцца з 12 да 18 гадзінаў на пляцоўцы каля канцэртнай залі «Гродна», што па вуліцы Савецкай.

Нацыянальныя меншасці неадназначна ўспрынялі сумяшчэнне фальклорнага свята і выбараў прэзідэнта краіны. «Гэта савецкая практыка, - гаворыць Альгірдас Дзяргінчус, старшыня літоўскай суполкі «Тэвіне». - Нас прымушаюць паказваць радасць з нагоды таго, што ўлада дазволіла нам пайсці на выбарчыя ўчасткі». Таксама і лідар суполкі грузінаў Мурат Чхаідзе лічыць, што супадзенне выбараў і фесту невыпадковае.

Ці будуць танчыць ішчаслівыя народы?

Сяргей Самасей

Анджэй Пісальнік,
«Дзень»

16 жніўня 2001 г.

З ПЕРШЫХ ВУСНАЎ

«Буду змагацца, каб Лукашэнка жыў доўга, але ў клетцы»

У нашу рэдакцыю Васіль Лявонаў зайшоў хвілінаў за дваццаць да запланаванай гарачай тэлефоннай лініі. Болей упэўненага ў сабе чалавека ПАГОНЯ, напэўна, у сваёй гісторыі яшчэ не ведала. Касец, шахцёр, першы сакратар райкама, першы сакратар абкама, міністр - у жыцці Васіль Лявонаў прайшоў многае. З нядаўняга часу ў Беларусі яго называюць не інакш, як «архітэктар адзінага кандыдата», «шэры кардынал», альбо «некаранаваны лідар беларускай апазіцыі». І хоць Васіль Севасцянявіч не любіць гэтых, як ён кажа, мянушак, 40 тэлефанаванняў вымушаюць у гэтым пераканацца. На працягу двух гадзінаў Васілю Лявонаву ў ПАГОНИ задавалі пытанні пра ўсё: ад адзінага кандыдата да першага каханья.

ЧАСЛАВА АНТОНАЎНА:

- Спадар Лявонаў, за каго Вы агітуеце галасаваць: за другога камуніста? Дзе гарантыі, што ён не здасць Беларусь?

- Якога камуніста Вы маеце на ўвазе: Домаша ці Ганчарыка? Усе мы былі камуністамі.

- Ганчарыка! Камуністам мы не верым, мы верым толькі аднаму Зянону Пазыняку.

- Я быў бы не супраць, калі б ён змог прайсці этап збору подпісаў. Я б таксама за яго галасаваў. Я павяжаю Зянона Пазыняка. І буду вітаць, калі ён вернецца. Больш таго, я гатовы яшчэ пры жыцці за свае грошы паставіць помнік Зянону Станіслававічу.

БУДАЎНІК, ГРОДНА:

- Чаму адзіным кандыдатам вылучылі не Сямёна Домаша, а Уладзіміра Ганчарыка? Прэса піша, што Вы адыгралі ў гэтым вялікую ролю...

- Вылучэнне Ганчарыка - гэта рашэнне «пяцёркі». У тым ліку і Сямён Домаш падпісаў гэтае рашэнне. Там ніхто, акрамя іх, не прысутнічаў і ім не перашкаджаў. А плётка пра маю «вялікую ролю» выгадная кагэбэшнікам. «Пяцёрка» прыняла гэтае рашэнне сама, і мы вымушаныя ёй падпарадкоўвацца.

- Уладзімір Ганчарык яшчэ не выкажае канкрэтна адносна вяртання бел-чырвона-белага сцягу і «Пагоні».

- Я Вас магу запэўніць: усё, што служыць на карысць Беларусі, будзе выкананае Ганчарыкам. Таксама, як і Сямёнам Домашам.

- Чаму ж Вы спынілі свой выбар на Ганчарыку?

- Яшчэ раз паўтараю, я не выбіраў. Выбіраў «пяцёрка».

- Час яшчэ ёсць, не позна і змяніць адзінага.

- Не, у такім выпадку гульня будзе толькі на здраду. Мы павінны выконваць тое, пра што дамовіліся.

ВІКТАР, МАГІЛЁЎ:

- Былы рэдактар расейскай «Независимой газеты» Уладзімір Трацякоў сказаў аднойчы пра Лукашэнка так: «Гэта сукін сын, але гэта наш сукін сын». Ці не падаецца Вам, што Вы таксама прыклалі руку да з'яўлення гэтага «сукіна сына», калі былі кіраўніком Магілёўскага абкама кампартыі?

- Не. Больш таго, калі Лукашэнка веў барацьбу за пост дэпутата Вярхоўнага Савета СССР апошняга склікання, ён прайграў толькі з-за мяне. А калі ён змагаўся за пасаду прэзідэнта, я ў гэтым удзелу не браў. І магу Вам прывесці любыя сведчанні. Калі мяне ўжо паставілі міністрам, я даў інтэрв'ю, дзе падкрэсліў, што я ў барацьбе за ўладу Лукашэнкі не ўдзельнічаў. І на рэфэрэндуме ўдзелу не браў. Але за тое тры гады «прыняў удзел» у турме.

УЛАДЗІМІР РЫГОРАВІЧ:

- Усе ўпэўненыя, што Лукашэнка выбары сфальсіфікуе. На Вашую думку, ці можна арганізаваць на Беларусі пасля выбараў Вызвольны Рух, які вызваліць краіну ад яго?

- Я ведаю па чутках, што розныя сілы гэта задумваюць, але лічу такое развіццё падзеяў няправільным. Я ўпэўнены, што Лукашэнка будзе адхілены ад улады, нават калі ён і сфальсіфікуе выбары, звычайнымі метадамі, без вайны і крымі. У самым горшым выпадку гэта адбудзецца ў пачатку наступнага году. Я - супраць таго, каб мы ваявалі.

АЛЕНА РАМАНАЎНА:

- Раскажыце, калі ласка, пра сваю сям'ю. Дзе вучыцца і працуюць дзеці? Ці падтрымлівае жонка Ваш рух «За новую Беларусь»?

- Я не пайшоў бы на гэты рух,

калі б не меў падтрымкі ад жонкі, перш за ўсё, а таксама ад сваіх дачок, зяцёў, унукаў. Яны ўсе мяне падтрымліваюць і, больш таго, усе працуюць на гэты рух. Адныя грошы даюць, другія проста працуюць.

АЛЕСЯ, 17 ГАДОЎ:

- Ці не маглі б Вы раскажаць пра сваё першае каханне?

- Маё ўнучы таксама 17 гадоў. Маё першае каханне - гэта мая жонка. Такая вось не зусім масавая з'ява. Мы пазнаёміліся з маёю жонкай у 1953 годзе, а ажаніліся мы ў 1963 годзе. Лічыце, колькі гадоў разам жывем. Думаю, мне пашчасціла.

ГЕНАДЗЬ, ЭКАНАМІСТ:

- На якой падставе адзінага кандыдата выбіралі людзі, якія не сабралі 100 тысяч подпісаў? Як сярод дэмакратычных кандыдатаў апынуўся камуніст Калякін?

- «Пяцёрка» абрала адзінага кандыдата яшчэ да таго, як Цэнтрвыбаркам пачаў правяраць і бракаваць подпісы. Таму на момант прыняцця рашэння кандыдатаў не ведалі, што зробіць ЦВК з подпісамі. Што тычыцца Калякіна, дык я ведаю яго як чалавека сумленнага. Што ж зробіш, адныя аднаго погляду, іншыя другога, але Калякін - чалавек сумленны.

ПЕНСІЯНЕРКА З ГРОДНА:

- Чаму Ваш рух «За новую Беларусь» незарэгістраваны?

- Наш устаноўчы сход будзе адбывацца 18 жніўня. Мы не сталі хадзіць па кватэрах за подпісамі, каб не перашкаджаць ініцыятыўным групам кандыдатаў. Пасля 18-га будзем весці вайну за рэгістрацыю.

- Чаму адзіным кандыдатам абраны не Домаш? Наколькі вядома, супраць Ганчарыка многія пратэстуюць: і моладзь, і ветэраны. Ці нельга змяніць рашэнне «пяцёркі»?

- Гэтае пытанне да «пяцёркі», не да мяне. Калі мы, дэмакраты, зноў будзем біцца кожны за свайго кандыдата, то ўсё правалім, як правалілі ў 1994 годзе.

- У многіх настрой: галасаваць супраць усіх.

- Гэта няправільна. Супраць усіх - гэта значыць, за Лукашэнка.

СЯРГЕЙ, 40 ГАДОЎ:

- Якія сілы мы зможам змабілізаваць для перамогі на выбарах?

- Усе свядомыя людзі - вось нашая сіла. Гэта тыя, хто не хоча быць быдлам, якое робіць Лука з нашых людзей. А канкрэтна, гэта ўсе партыі, акрамя ЛДПБ Гайдукевіча, і штабы ўсіх кандыдатаў. Гайдукевіч - гэта падстава Лукі.

ІРЫНА МІКАЛАЕЎНА:

- Ці не станеца так, што Ганчарык будзе праводзіць палітыку Кебіча і Лукі па далейшым аб'яднанні з Расеяй, па ўвядзенні рублёвай зоны?

- Я ўпэўнены: гэтага не адбудзецца. Ганчарык - гэта не Кебіч. Я добра ведаю і таго, і другога, таму магу параўноўваць.

- Ці ёсць нейкая праграма па вывадзе Беларусі з крызісу, па развіцці сельскай гаспадаркі, эканомікі. Ці галоўнае прыйсці да ўлады, а там разбярэмся?

- Праграма ёсць. Праграма беларуская, яна адпрацаваная і навукоўцамі, і практыкамі. Больш таго, ёсць людзі для выканання гэтай праграмы.

- А дзе можна з ёй пазнаёміцца?

- Тэзісы Ганчарыка будуць апублікаваныя ў прэсе. А грунтоўную праграму не атрымаецца апублікаваць. Яна займае каля 700 старонак. Як толькі адбудзецца рэгістрацыя, тэзісы будуць надрукаваныя.

Ці веруючы Вы чалавек?

- Так, я праваслаўны. Апошні

раз я хадзіў у царкву два тыдні таму ў Маскве.

АЛА ПЕТРУШКЕВІЧ:

- У мяне няма пытанняў. Я хачу Вам падзякаваць за тое, што Вы ёсць, за тое, што робіце такую вялікую справу, і хачу пажадаць, каб мы ўсе перамаглі.

ЖАНЧЫНА СЯРЭДНЯГА ВЕКУ, НЕ ПРАДСТАВІЛАСЯ:

- Васіль Севасцянявіч, вядома, што Вы былі рэпрэсаваны і адседзелі тэрмін. У калоніі Вы, напэўна, сутыкнуліся з тым фактам, што туды трапляе вельмі шмат маладых людзей. Ці плануе адзіны кандыдат рэформу адукацыі, пачатковай, сярэдняй, вышэйшай, каб спыніць рост падлеткавай злачыннасці?

- Вы гаворыце аб будучыні Беларусі. Калі ўсё будзе развівацца так, як цяпер, у Беларусі не будзе будучыні. Рэформа адукацыі запланаваная, больш таго, трэба рэфармаваць і турмы. Шмат моладзі трапляе за кратаў за нязначныя парушэнні. За разавую памылку сістэма робіць з чалавека на ўсё жыццё злачынцам і ворагам грамадства.

- Але для падлеткаў цяпер прэстыжна патрапіць у турму.

- Ведаеце, гэта гаворыць той, хто не бачыў падлеткаў у турме. А я іх бачыў. Адзіны задаволены тым, што туды патрапілі.

АНДЖЭЙ ПІСАЛЬНІК:

- Калі Вы сядзелі ў турме, якая была верагоднасць таго, што з Вамі могуць расправіцца?

- Мне пашчасціла. Начальнікі турмы не ставілі такой задачы. Каб захацелі - у нас усё вельмі проста робіцца. Там гэта нічога не каштуе.

Мяне папярэдзіў былы начальнік турмы на Валадарцы, небезвядомы Алес Алкаеў. Ён не дазволіў самавольства надыма мною. Гэта сапраўдны афіцэр. Урэшце рэшт ён пайшоў ад гэтай улады, груба кажучы, збег ад пераследу Лукашэнкі. Сярод турэмшчыкаў таксама ёсць людзі.

- Як у Вас склаліся адносіны з аўтарытэтамі ў турме? Вам, відавочна, прыйшлося адстойваць месца пад тэматэйшым сонцам?

- Я не так часта з гэтай шалёнай камандай сутыкаўся, таксама дзякуючы афіцэрам. Больш таго, як толькі пасадылі, мяне адразу паклікалі і сказалі: «Можах сядзець спакойна: цябе тут ніхто не крае». Гэта сказаў падпалкоўнік, ён разумев, што да чаго.

АНДРЭЙ, З ГРОДНА:

- Вы - за інтэграцыю з Расеяй?

- Я - за сяброўства з Расеяй і самастойнасць Беларусі. За сяброўства з усімі суседзямі, але за нашу незалежнасць.

АЛЯКСАНДР ІВАНАВІЧ:

- Як Вы ставіцеся да беларускай мовы, і які лёс, на Вашую думку, яе чакае ў будучым?

- Скажу Вам адзінае: усе мае ўнукі доўга ведаюць беларускую мову, нароўні з англійскай.

ТАДЭВУШ ГАВІН, ГРОДНА:

- Я не разумею, як Вы, чалавек, які павінен у жыцці ўсё пралічыць, раптам паставілі на Ганчарыка? На Заходняй Беларусі Ганчарык непраходны, ён не зможа нават выйсці ў другі тур.

- Вы памыляецеся, я паставіў на «пяцёрку». Для нас не было значэння, хто з іх будзе адзіным. Больш таго, я на іх пасяджанні не заходзіў. Я вельмі павяжаю Гарадзеншчыну, найбольш за ўсё вобласці. На жаль, у выпадку з Ганчарыкам тут сапраўды можа здарыцца тое, што Вы гаворыце. Але я не магу нічога перарабіць. Гэта было палітычнае рашэнне «пяцёркі», якое падпісаў і Домаш.

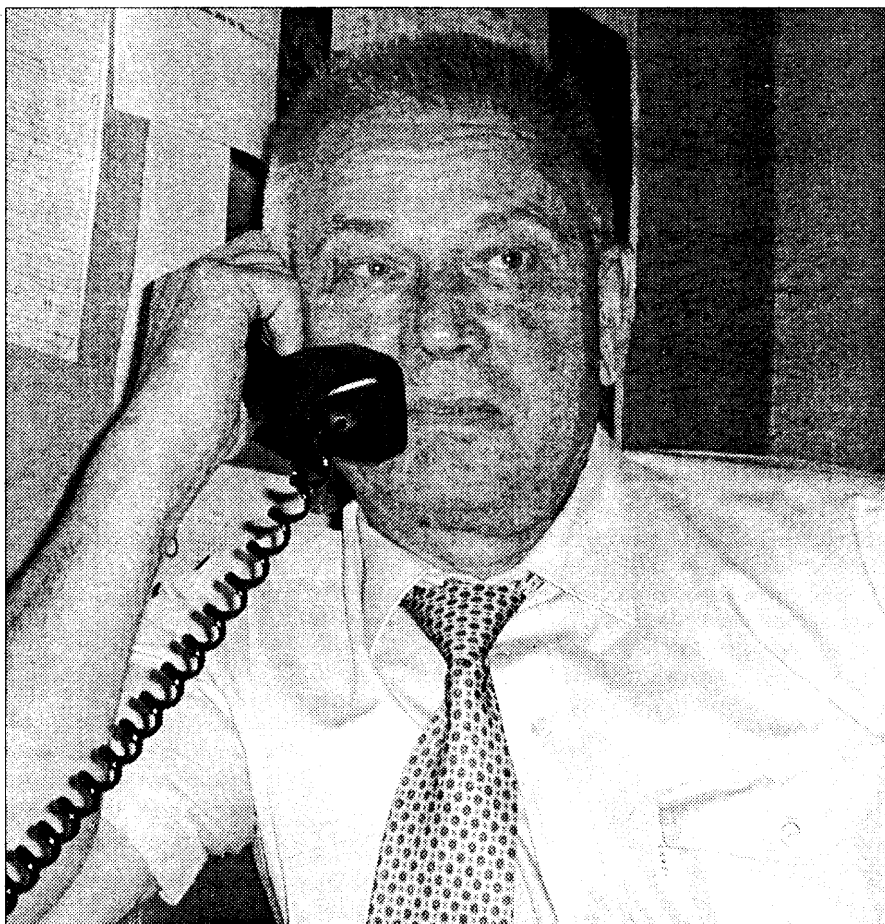
МУЖЧЫНА, НЕ ПРАДСТАВІўСЯ:

- Спадар Васіль, Вы ж даўно ведаеце Лукашэнка?

- Так, з 1980 года.

- Як Вы ацэньваеце адэкватнасць ягонай мыслення? Ён наогул нармальны чалавек?

- Калі ён быў маладым, гэтага не было відаць. А цяпер бачна, што ён хворы на галаву. Ногі ў яго зда-

Васіль Лявонаў

ровыя, а галава - хворая.

- У такім выпадку, як мы можам такога чалавека, наогул, выштаўляць на выбары?

- Таму наш рух і заклікае, каб усе кандыдаты ў прэзідэнты прайшлі агляд у псіхіятра. Каб яны пацвердзілі стан свайго псіхічнага здароўя.

- І Вы мяркуеце, што Лукашэнка пагодзіцца?

- Я ведаю, што ён ні на што не пагодзіцца, бо ведае, што хворы. Гэта я ведаю, што ён ведае. Таму ён не пойдзе. Але гэта дасць магчымасць зарыентавацца тым, хто пойдзе галасаваць, і тым, на каго ён разлічвае, калі будзе фальсіфікаваць вынікі галасавання.

ВАЛЯНЦІНА, ЭКАНАМІСТ:

- Якое Ваше стаўленне да праграмы «Рэзананс» і «Разговор по существу»?

- Маё стаўленне да аўтараў гэтых праграмаў не толькі, як да вялікіх ілгуню, а як да злачынцаў. Гэта не проста халуі, якія гнуцца, а халуі, якія самі робяць злачынства. Аднак вынік у іх атрымоўваецца з-дакладнасцю наадварот. Яны разлічваюць, што большасць беларусаў дурны, а ў нас большасць разумная. Нішто так не збівае рэйтынг Лукашэнкі, як «рэзанатары». Яны загартуюцца ў народзе агіду да Лукашэнкі.

АЛЕСЬ ЛОБАН, ГРОДНА:

- У выпадку перамогі Ганчарыка кім Вы бачыце сябе ва ўладнай іерархіі? Ходзяць чуткі пра вашае прэм'ерства...

- Нікім. Ні ў якую ўладу я не пайду. Я пра гэта заявіў, сказаў і напісаў. Кагэбэшнікі Вам яшчэ шмат чаго нагавораць. Прэм'ерства мне не патрэбнае.

МІХАСЬ РАМАНОЎСКІ, ЛІДА:

- Вы - за калгасную сістэму?

- Я быў калгаснікам, вырас у калгасе - і люта ненавіджу з тых гадоў калгасы. Калгас - гэта прыгон, замешаны на траціцкіх працоўных арміях. Гэта дзікі гібрыд, гэта горш за прыгон. У калгасе могуць забраць усе заробленыя і паставіць, прабачце, палку. Калі я быў міністрам, я насуперак Лукашэнка 300 калгасаў рэфармаваў. За гэта і пасядзеў у крыву.

ГАЛІНА ПУСТАВОЙТ, ГРОДНА:

- Нядаўна ў «Народнай Волі» Вас назвалі «некаранаваным лідарам беларускай апазіцыі». Якую частку апазіцыі Вы прэзентуеце, бо Ваше імя часта стала гучаць літаральна толькі апошнія паўгады?

- Называць мяне так - справа «Народнай Волі». Я Сярэдзіца (галоўны рэдактар НВ - заўв. П.М.) напрасіў, каб больш такіх мянушкі ён мне не даваў. Прэтэнзія на ўсеагульную ўладу я ніколі не выказваў.

ЯНІНА, НАСТАЎНІЦА:

- На Вашую думку, што будзе 10 верасня? Бо ў большасці людзей няма сумневу ў тым, што выбары будуць сфальсіфікаваныя.

- Я сумняваюся, што выбары будуць сфальсіфікаваныя. Я не лічу, што адбудзецца агульнаацыянальная здрада. Упэўнены, што большасць сяброў камісіяў у нас нармальныя людзі і не пойдучы на

зброду, на крымінальныя ўчынкі. А калі так усё ж адбудзецца, разбірацца будзем дзесятага.

ПЕНСІЯНЕРКА ЖУКАВА:

- Сумняваюся, што нашыя галасы будуць сумленна падлічаныя.

- Цяпер гэта асноўная задача беларусаў: не дапусціць усеагульнай хлусні. Падтасоўка вынікаў - гэта крымінальнае злачынства. І, незалежна ад таго, што гаворыць начальнік, кожны, хто здзейсніць гэтае злачынства, будзе пасля сядзець у турме. Прычым гэтае злачынства не будзе мець тэрміну даўніны. Мы даведзем да ўсіх сяброў выбарчых камісіяў і адпаведны артыкул кодэкса, ягоны змест. Яны будуць ведаць, чым рызыкуюць.

ЖАНЧЫНА, НЕ ПРАДСТАВІЛАСЯ:

- Электрат Лукашэнка за кандыдата ў прэзідэнты Ганчарыка не праласуе.

- Колькі Вы лічыце ў Гродне такіх людзей, якія цвёрда прагаласуюць за Лукашэнка? Калі не верыць усім гэтым сацыялагічным даследаванням.

- Справа ў тым, што народ усё роўна будзе галасаваць за Лукашэнка. Нават моладзь. Асноўная прычына такая: іншы прэзідэнт лепшым не будзе. І гэты народ нічым не здзівіш. Калі скажаш, што прэзідэнт крадзе грошы, яны скажуць: ён крадзе для народа. Скажаш, што ён каосцы забівае, яны скажуць: так трэба для краіны. Пасля гэтай масіраванай атакі з тэлебачання, такіх людзей стала значна больш. Нават мая маці, якая стаілася да яго абыхава, стала казаць, што ён добры...

- Добры, нават нягледзячы, што ён забойца?

- А гэта яе наогул не хвалюе.

- У такім выпадку мы вартыя таго, што маем. Мы вартыя жыць у турме. Усе.

- Так нельга казаць.

- Ну як. Мы ж выбіраем пахана.

- Мы выбіраем прэзідэнта!

- Мы ведаем, што ён забойца, і ўсё роўна выбіраем. У такім выпадку, мы яго вартыя.

- А, мы не ведаем, хто такі Ганчарык. Гэта партнаменклатуршчык, які ўваходзіў у ЦК КПСС, ён быў членам Палітбюро ЦК КПСС.

- Вось гэта вы прыдумалі.

- Беларуская ЦК!

- І гэта Вы прыдумалі. А, можа, мы вернемся да іншага. Быў такі наменклатуршчык Машэраў. Хто-небудзь мог прадугледзець такую ахову, такую раскошу, беспардонныя паводзіны, вялікія выдаткі, як цяпер у Лукашэнкі?

- Мы не ведаем, як тады было. У той час гэтага не паказвалі.

- У такім выпадку, вы ўжо настроіліся галасаваць за Лукашэнка. У Машэрава быў адзін целаахоўнік. А цяпер ведаеце, колькі чалавек ахоўвае Лукашэнка? Дзве тысячы!

ВІКТАР ЗАРЭМБЮК, МАСТЫ:

- Чым будзеце займацца ў выпадку перамогі Лукашэнкі?

- Буду змагацца з Лукашэнкам да канца маіх дзён, альбо ягоных, на волі. Буду змагацца, каб ён жыў доўга, але ў клетцы.

Падрыхтаваў

Павал Мажэйка

16 жніўня 2001 г.

МОЛАДЗЬ І ВЫБАРЫ

Міліцыянты давялі дзяцей да шоку

8 жніўня ў Ваўкавыску супрацоўнікі мясцовай міліцыі незаконна затрымалі ўсёнаццацігадовага Віталія Гуляку і семнаццацігадовага Максіма Жмурына. У пастарунку, куды даставілі хлопцаў, Віталія і Максіма давялі да псіхалагічнага шоку.

Хлопцы ішлі ўвечары па сваім горадзе. У руках кожнага было па некалькі дзесяткаў пасобнікаў спецыяльнага выпуску газеты «Рабочы». Менавіта гэтак (афіцыйна зарэгістравана!) выданне Незалежнага прафсаюзу беларускага і прыцягнула ўвагу ахоўнікаў правапарадку.

Хлопцаў затрымалі, даставілі ў мясцовы РАУС, дзе адабралі газеты і асабістыя рэчы. На просьбу патэлефанаваць юрысту Віталю атрымаў катэгарычную адмову. Затым нейкі малады лейтэнант, які не паждаў прадстаўіцца, завёў Максіма і Віталія ў цёмны пакой, дзе дзве гадзіны запужываў хлопцаў, называў іх псіхічна хворымі і пагражаў змясціць іх у псіхіятрычную клініку «Баяры».

Напрыканцы «гутаркі» міліцыянт паабяцаў, што ў нас будуць праблемы, і што нам зоймецца КГБ, - распавядае Максім.

Гуляку і Жмурына адпусцілі толькі тады, калі за непаўнагодным Максімам прыехаў бацька. На гэты момант хлопцы ўжо былі ў стане псіхічнага растройства.

Ніводзін артыкул Закона «Аб міліцыі» не апраўдвае гэтае затрыманне, - пракаментаваў Уладзімір Соўца, праваабаронца гарадзенскай філіі Беларускага Хельсінскага Камітэту. - Хлопцы проста ішлі па вуліцы. Міліцыянты звярнулі ўвагу на газету «Рабочы», якая была прысвечаная выбарам. Відаць, існуе сакратны загад: затрымліваць усіх, хто мае дачыненне да прэзідэнцкай кампаніі.

Юлія Дарашкевіч

РЭЙТЫНГ

Галасуйце па тэлефоне!

На старонках ПАГОНЫ вы можаце галасаваць ужо сёння!

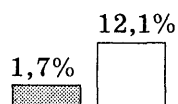
Вы можаце аддаць свой голас кандыдату, за якога прагаласуеце на восеньскіх прэзідэнцкіх выбарах. Вызначце таксама аднаго кандыдата, за якога не будзеце галасаваць ні ў якім выпадку.

Галасуйце па тэлефоне 72-37-14 з 10.00 да 18.00 штодзень, акрамя выхадных.

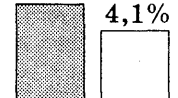
Шэры слупок - галасы «ЗА», белы слупок - «СУПРАЦЬ».

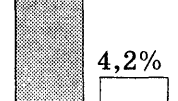
Сяргей Гайдукевіч

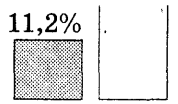
Уладзімір Ганчарык

Сямён Домаш

Аляксандр Лукашэнка

Выкарыстаныя фота IREX/ProMedia

Засталася перамагчы!

13 жніўня ў Менску ў святочнай атмасферы падпісанае Пагадненне паміж шырокай грамадзянскай кааліцыяй і адзіным кандыдатам ад дэмакратычнай грамадскай Беларусі на маючых адбыцца прэзідэнцкіх выбарах Уладзімірам Ганчарыкам. Свой намер дзейнічаць разам дзеля агульнай мэты пацвердзілі прэтэндэнты на прэзідэнцкі пост Уладзімір Ганчарык і Сямён Домаш, іх падтрымалі Сяргей Калякін, Павал Казлоўскі, Міхаіл Марыніч, Міхаіл Чыгір і Аляксандр Ярашук. Ад шырокай грамадзянскай кааліцыі Пагадненне падпісалі лідары вядучых палітычных партыяў і грамадскіх аб'яднанняў.

Прыняцце гэтага дакумента - вызначальны момант у сучаснай гісторыі Беларусі. Шлях да яго быў няпросты. Аднак хуткія рашэнні, што не падлягаюць абмеркаванню і перагаворам, прымаюцца толькі падчас дыктатуры - ім гарантаваны і прыдворнае ўсеагульнае адабрэнне, і бясконцыя апладысменты. Тым болей каштоўнае пагадненне, дасягнутае пасля прадуманага перабору варыянтаў і няпростых узаемных кампрамісаў.

Пад Пагадненнем стаяць подпісы розных людзей, якія прэзентуюць розныя сілы. Аднак яны адзіныя ў асэнсаванні таго, што цяперашні рэжым згубы для Беларусі. Ён вядзе краіну ў тупік, падрывае яе аўтарытэт на міжнароднай арэне, пагражае нашай дзяржаўнасці і, у канчатковым выніку, - будучыні нашых дзяцей і ўнукаў.

Гэта не пачатак барацьбы за новую Беларусь - барацьба пачалася даўно. Гэта якаясьці новы этап. Зараз перад выхадам на фінішную прамую, сабраныя сілы, намечаны план дзеяння. А значыць - зроблены яшчэ адзін крок да перамогі.

Пагадненне пра ўзаемныя абавязкі адзінаго кандыдата і шырокай грамадзянскай кааліцыі ў перыяд і пасля выбараў прэзідэнта Рэспублікі Беларусь

Шырокая грамадзянская кааліцыя ў асобе паўнамоцных прадстаўнікоў палітычных партыяў, грамадскіх аб'яднанняў, з аднаго боку, і прэтэндэнты ў кандыдаты ў Прэзідэнты Рэспублікі Беларусь: адзіны кандыдат ад шырокай грамадзянскай кааліцыі Уладзімір Іванавіч Ганчарык і Сямён Мікалаевіч Домаш, з другога, зыходзячы з адказнасці за лёс Рэспублікі Беларусь і неабходнасці вяртання Рэспублікі Беларусь на шлях дэмакратычнага развіцця, заключылі дадзенае пагадненне пра наступнае:

1. У.Ганчарык, С.Домаш, С.Калякін, П.Казлоўскі, М.Марыніч, М.Чыгір і А.Ярашук завяраюць аб'яднанне сваіх выбарчых штабоў і структураў у выбарчы штаб адзінаго кандыдата ад шырокай грамадзянскай кааліцыі. Аб'яднаны выбарчы штаб ажыццяўляе ўсю неабходную дзейнасць для рэгістрацыі У.Ганчарыка і С.Домаша ў якасці кандыдатаў на пост Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

2. Пасля рэгістрацыі У.Ганчарыка кандыдатам на пост Прэзідэнта, С.М.Домаш здымае сваю кандыдатуру на карысць У.Ганчарыка, у адпаведнасці з дасягнутымі раней дамоўленасцямі.

Уладзімір Ганчарык і Сямён Домаш (злева направа)

3. Пасля рэгістрацыі У.Ганчарыка кандыдатам у Прэзідэнты Рэспублікі Беларусь С.М.Домаш становіцца кіраўніком Палітычнага Савету штаба адзінаго кандыдата.

4. У выпадку рэгістрацыі толькі аднаго з прэтэндэнтаў у кандыдаты, усе ўдзельнікі гэтага пагаднення аказваюць яму ўсю магчымую падтрымку як адзінаму кандыдату ад шырокай грамадзянскай кааліцыі.

5. У выпадку стварэння кіруючым рэжымам перашкодаў для рэгістрацыі У.Ганчарыка кандыдатам на пост Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь, аб'яднаны штаб і абодва прэтэндэнты ў кандыдаты дзейнічаюць узгоднена, прымаюць усе законныя захады для забеспячэння рэгістрацыі, нават да звяртання ў міжнародныя арганізацыі і правядзення масавых акцыяў пратэсту.

6. Адзіны кандыдат ад шырокай грамадзянскай кааліцыі прымае на сябе абавязальнасць, у выпадку абрання на пост прэзідэнта, сумесна з іншым прэтэндэнтам у кандыдаты, які падаў у Цэнтрвыбаркам неабходную для рэгістрацыі колькасць подпісаў, сфармаваць урад на чале з ім, а таксама ў мінімальныя тэрміны перадаць частку прэзідэнцкіх паўнамоцтваў (у межах агульнага працэсу размежавання ўладных паўнамоцтваў) ураду.

7. Адзіны кандыдат ад шырокай грамадзянскай кааліцыі, у выпадку перамогі на прэзідэнцкіх выбарах, абавязуецца правесці дэмакратычны парламентскі выбары і даць на зацвярджэнне нанава выбранаму парламенту тую ж кандыдатуру на пасаду прэм'ер-міністра.

8. У галіне дзяржаўнага будаўніцтва адзіны кандыдат абавязуецца:

- Гарантаваць узаўважэнне дэмакратычнай сістэмы ўлады ў краіне, заснаванай на прынцыпах размежавання ўладаў, вяршэнства закону і парламентарызму, абмежаванне паўнамоцтваў прэзідэнта, узаўважэнне функцыяў парламенту, пашырэнне паўнамоцтваў ураду і органаў мясцовага самакіравання, незалежнасць судовай улады і свабоду СМІ, у

тым ліку стварэнне грамадскага тэлевізійнага канала.

- Забяспечыць выбранне парламенту і мясцовых прадстаўнікоў органаў улады паводле змешанай прапарцыянальна-мажарытарнай сістэмы і зацвярджэнне ўраду парламентам; гарантаваць узаўважэнне поўнага кантролю парламенту і органаў мясцовага самакіравання за бюджэтамі ды іншымі дзяржаўнымі фондамі.

- Забяспечыць унясенне змянаў у выбарчае заканадаўства, якое б гарантавала фармаванне выбарчых камісіяў з удзелам палітычных партыяў і грамадскіх аб'яднанняў, неўмяшальніцтва органаў улады ў іхнюю дзейнасць.

- Уззяць курс на забеспячэнне дынамічнага развіцця эканомікі, уздым жыццёвага ўзроўню насельніцтва.

- Гарантаваць безумоўнае выкананне канстытуцыйных палажэнняў аб суверэнітэце, незалежнасці і памкненне да нейтралітэту. Ажыццяўляць эфектыўную шматвектарную знешнепалітычную дзейнасць, асноўным прынцыпам якой з'яўляецца ўмацаванне цесных узаемавыгадных партнёрскіх адносін з Расеяй, Украінай ды іншымі краінамі. Забяспечыць інтэграцыю Беларусі ў агульнаеўрапейскую палітычную, эканамічную, гуманітарную прастору. Стварыць станоўчыя ўмовы для развіцця нацыянальнай культуры, мовы, традыцыяў і прымянення нацыянальнай гістарычнай сімволікі беларускага народа.

9. Лідары палітычных партыяў, грамадскіх аб'яднанняў, грамадскія і палітычныя дзеячы, якія падпісалі гэтае Пагадненне, абавязуюцца змабілізаваць увесь рэсурс, што знаходзіцца ў іхнім распараджэнні, для аказання ўсялякай падтрымкі адзінаму кандыдату з мэтай перамогі на маючых адбыцца прэзідэнцкіх выбарах і правядзення неабходных палітычных і эканамічных пераўтварэнняў пасля перамогі на выбарах.

Дадзенае Пагадненне з'яўляецца адкрытым для далучэння іншых палітычных партыяў і грамадскіх аб'яднанняў.

Адзіны кандыдат ад шырокай грамадзянскай кааліцыі

У.Ганчарык.

Прэтэндэнт у кандыдаты ў Прэзідэнты Рэспублікі Беларусь

С.Домаш.

С.Калякін, П.Казлоўскі, М.Чыгір,

М.Марыніч, А.Ярашук.

Ад палітычных партыяў Пагадненне падпісалі: В.Вячорка, А.Лябедзька, С.Шушкевіч, Н.Статкевіч, В.Палевікова, А.Бухвостаў, О.Грамыка, М.Фрыдланд.

Ад грамадскіх рухаў і арганізацый - В.Лявонаў («За новую Беларусь»), А.Мілінкевіч («Рэгіянальная Беларусь»), А.Саннікаў («Хартыя-97»).

Рэха путчу

19 жніўня - гэта дзесятая гадавіна няўдалага дзяржаўна-геравароту, мэтай якога было задушыць дзяржаўную незалежнасць былых савецкіх рэспублікаў, вярнуць іх ва ўлонне камуністычнай імперыі. У Гродне ў тыя дні было ціха. Аднак...

Сёння ПАГОНЯ звярнулася да гарадзенцаў з пытаннем: што Вы адчувалі падчас путчу? Што Вы рабілі ў першыя хвіліны, калі даведаліся пра ГКЧП?

Мікалай, 62 гады, пенсіянер:

- Мне было ўсё роўна, што там адбывалася. Ніякіх дзеянняў я не прадпрымаў.

Міхась Губарнараў, 55 гадоў, кандыдат філалагічных навук, паэт, дацэнт:

- Я ведаў, што рыхтуецца дзяржаўны пераварот ішчэ ў ліпені і я ведаў таксама, што ён будзе няўдалым...

Віктар, 31 год, інжынер кінатэатру «Кастрычнік»:

- У той дзень я ехаў у цягніку ў Пінск. У Літве ўбачыў бронетранспарты, але ж ніякай інфармацыі аб гэтым не было. Па прыездзе ў Пецярбург, далучыўся да дэманстрантаў.

Валянцін Жук, 60 гадоў, пенсіянер:

- Я быў незапоены і вельмі моцна хваляваўся, каб не вярнуліся назад чорныя камуністычныя часы, часы дыктатуры. Аднак, я верыў, што малады парасткі дэмакратыі перамогуць.

Алег Калеснік, 29 гадоў, працуе на «Хімвалакне»:

- На той час я думаў, што Гродна гэта не тычыцца. Я думаў, што калі гэта дойдзе сюды, то як-небудзь разбярэмся.

Ала Міхайлава, пенсіянерка:

- Мы ведалі, што савецкая ўлада стаіць моцна. І гут зварыўся путч. Як з неба зваліўся.

Ніна Іванова, 55 гадоў, доктар:

- У той час не прапускала ніводнага выпуску навінаў, сядзела ў хаце і разам са сваякамі вельмі моцна перажывала, каб толькі не распачалася вайна.

Сяргей, 44 гады, электрык:

- Я нічога не баяўся, бо гэта былі ўжо не 60-70-я гады. Гэта быў 91 год, народ ужо больш-менш падыйшоў да дэмакратычных каштоўнасцяў.

Апытваў Аляксей Зарэмбюк

16 жніўня 2001 г.

ДАТЫ

«3 беларускай учэпістай гліны...»

У суботу 11 жніўня ў Зэльве адбыліся ўрачыстасці з нагоды 91-й гадавіны з дня народзінаў Ларысы Геніюш. Сваім ходам, на ўласным транспарце альбо маршрутнымі аўтобусамі ўшанаваць памяць паэткі прыехалі гарадзенцы, менчукі, слонімцы, свіслачцы, берасцейцы, лідчукі. З далёкай Аўстраліі прыляцеў Міхась Ляўдар, зямляк Ларысы Геніюш.

Нягледзячы на шматлікія цяжкасці, якія чамусьці заўсёды паўстаюць падчас ушанавання памяці выбітных беларусаў, зэльвенцы зрабілі ўсё, каб імя Геніюш у Зэльве прагучала годна. Юры Качук, які разам з сябрамі ўсклаў на сябе абавязкі арганізатара імпрэзы, сказаў, што над Геніюш элітавалася нават надвор'е. Напярэдадні ішоў моцны дождж, і мерапрыемствы былі на мяжы зрыву. Аднак адзінаццатага, у дзень святкавання, надвор'е настраілася на паэтычны лад: на небе не было ані хмаркі.

Пасля малебену ў Свята-Тра-

ецкай царкве, які справіў айцец Аляксандр, «геніюшаўцы» ўсклалі да магілы паэткі і яе мужа Янкі Геніюша кветкі і велізарны, стылізаваны бел-чырвона-белы вянок. У мінулым годзе, дарэчы, у Свята-Траецкай царкве ў гонар Ларысы Геніюш была ўсталяваная мемарыяльная дошка з радкамі паэткі: «На зямлі Беларускай мае алтары...». Гэта першы выпадак у гісторыі праваслаўнай царквы Беларусі, калі дошка ў храме была ўсталяваная ў гонар свецкай жанчыны.

Зэльвенскія ўлады сёлета не дазволілі правесці паэтычную ве-

чарыну ў мясцовым Доме культуры, як было зазвычай. Таму адразу з могілак удзельнікі мерапрыемства накіраваліся на бераг Зэльвенскага вадасховішча, дзе на тэрыторыі турыстычнай базы была збудаваная імправізаваная сцэна.

Ведучы імпрэзу, мастацтвазнаўца Антаніна Хатэнка вельмі хораша гаварыла пра святло, што засталася ў душах людзей па Ларысе Геніюш. Гэта святло мужнага чалавека, які адолеў усе перашкоды, усе парогі і застаўся сам сабою. Што да вершаў слыннае паэткі, дык гэта і падказка нам, і парада, і завет. На такіх людзях, як Ларыса Геніюш, трымаецца беларуская зямля. Некалі Ларыса Геніюш праклала мост са Жлобаўцаў, невялікае беларускае вёскі, ажно да Прагі, дзе мала хто ў той час ведаў пра беларусаў. З песнямі і вершамі да паэткі звярнуліся Андрэй Мельнікаў, Наталля Матыліцкая і Мікола Трус, Данута Бічэль і Міхась Скобла. Анатоль Сідарэвіч, гісторык і палітык, у сваім выступе адзначыў, на чым трымалася жыццядайная сіла гэтай жанчыны:

Калі Міхась Чарняўскі рыхтаваў яе «Сповідзь» да друку і калі я зірнуў праз ягонае плячо, я зразумеў, у чым была справа. Вера! Не толькі ў Беларусь. Вера ў Бога. І калі чалавек верыць у Бога, мае гэтае гарчычнае зерне веры, як сказана ў Евангеллі, ён не пераможны! І ў мяне ўжо была формула да гэтых успамінаў. Плачуць - ах, незалежнасць, ах, дзяржаўнасць. А я заўсёды спакойна сабе кажу: народ, у якога ёсць Купала, не знікне. Але пасля гэтага я скажы: народ, у якога ёсць Купала, Геніюш, Арсеннева, не знікне. І гэта маё перакананне да канца маіх дзён.

Павал Мажэйка
На здымку: вянок у гонар Ларысы Геніюш

Грамада запрашае на Свіцязь

У суботу 11 жніўня на возеры Свіцязь, што ля Наваградку, распачаў працу экалагічна-адукацыйны летнік, зарганізаваны моладзевым грамадскім аб'яднаннем «Маладая Грамада».

- Палатачны летнік разбілі непадалёк ад возера, - *распавядае Валянцін Аскірка, лідар «Маладой Грамады»*. - Штодзень хлопцы і дзяўчаты прыбіраюць ад смецця бераг Свіцязі, а таксама ўдзельнічаюць у навучальных семінарах.

На гэтым тыдні ўжо адбыліся трэнінгі па «Public Relations» (сувязі з грамадскасцю), наступным будзе семінар па грамадзянскай актыўнасці.

Плануецца, што летнік будзе працаваць яшчэ як мінімум тыдзень, да 22 жніўня. Усе ахвотныя далучыцца могуць прыязджаць у любы дзень. Праезд ад Наваградку - прыгарадным аўтобусам да прыпынку «Свіцязь», далей - пешшу да возера. Пры сабе неабходна мець спальнік. Намётамі, кашай ды іншай рамантыкай удзельнікаў забяспечвае арганізацыя «Маладая Грамада».

Юлія Дарашкевіч

Другое жыццё крыжу-памяці

4 жніўня сорок сяброў патрыятычнай арганізацыі «Край» усталявалі ў вёсцы Парэчча Слонімскага раёну пяціметровы жалезны крыж. Акцыя была прымеркаваная да 168-й гадавіны смерці вядомага паўстанца Міхася Валовіча. Наступнай ноччу ўлады вырвалі крыж з зямлі й кінулі. Але мясцовыя жыхары, не пабаяўшыся рэпрэсіяў, паставілі яго на наступны дзень, 5 жніўня.

Гэта ўжо другое аднаўленне крыжу-памяці. Першы раз крыж у гонар Міхала Валовіча арганізацыя «Край» усталявала каля напайразбуранай парэцкай царквы 4 лістапада 2000 года. Але праз месяц, 8 снежня таго ж году ён быў знесены мясцовымі ўладамі па ініцыятыве праваслаўнага папа ўладзіміра Бобчыка, настояцеля Альбярцінскай царквы, «благочиннаго» Слонімскага раёну, пра сувязі якога з КГБ паведамляла мясцовая «Газета Слонінская». Бобчык нацкоўваў вяскоўцаў знішчыць праваслаўны Ефрасінеўскі крыж, асвечаны святвятаром. Людзям паабяцалі аднавіць разрабаваную і разбураную савецкай уладаю царкву ў Парэччы, але да гэтага часу ніякія працы ў храме не пачаліся. Актыўны ўдзел у ліквідацыі крыжу браў таксама і старшыня сельсавету Васіль Падрэцкі ды намеснік старшыні райвыканкаму Тарсунюў.

Сёлетняя акцыя пачалася з урачыстага шэсця калёны «Края». Адрэзаны беларускіх нацыяналістаў, апранутых у ка-

муфляж і чорныя бярэты з сымбалай арганізацыі «Край» і беларускага нацыяналізму раніцай 4 жніўня прайшоў праз вёскі Васілевічы і Парэчча да мясцовай царквы. На чале калёны краёўцы неслі крыж з шыльдай, на якой былі напісаныя такія словы: «Ва ўшанаванне памяці беларускага паўстанца Міхала Валовіча (1806 - 1833) і ягоных паплечнікаў, якія ахвяравалі сваё жыццё ў барацьбе за вызваленне Беларусі ад расейскага царызму».

Не абыйшлося і без інцыдэнтаў. Падчас усталявання крыжу да ўдзельнікаў акцыі пад'ехала міліцэйская машына з чатырма супрацоўнікамі воргануаўнутраных спраў. Яны паспрабавалі спыніць акцыю, але з імі была праведзеная тлумачальная размова, пасля якой міліцыянты хутка пакінулі месца. Пасля ўсталявання крыжу вышкальна-рэйдавая група арганізацыі «Край» арганізавана пераправілася праз раку Шчара й выйшла па вызначаным маршруце.

Пятро Краёвец

«Адна ёсць толькі ў сьвеце Беларусь»

Невядомыя вершы Ларысы Геніюш

(Працяг. Пачатак у мінулым нумары.)

***

Памёр паэт сягоньня, ціхай ноччу.
З вачэй народу сьлёзы папывуць.
А халуі вось паміраць ня хочуць,
а халуі свой век другі жывуць.

Згарае той, каму агонь даступны,
ўзлятае той, хто прэч адкінуў страх.
Той не згарыць, хто поўзае на пупе
і ліжа бот, той за жыццё ўжо — прах!

Хто гне хрыбет, хто поўзае —
той сьлізкі, дастойны брат за ім не папаўзе.
Адкіне ён, як гадзіну, падлізу,
жаль, на падлізаў нам яшчэ вязе.

Паэты мруць, а плодзяцца такія,
якім вачэй да сонца не падняць,
на боль братаў сьляпыя і глухія.
Ім толькі бот скрываўлены лізаць.

***

Я ідалам ні дарам, ні за грошы
хвалебных песняў-гімнаў не пяю
і мову родную ў ахвяру не прыношу —
адна стаю.

Бо нат у сьцюжы перад сьмерцю белай
святых ў пакутах не зраклася праўд.
Мой шлях — як бой.
Усё ж абмяноўць стрэлы
маё чало. Такі загад?

Адна стаю, ня час яшчэ ў магілу.
Мой лук і меч — цярпеньне і любоў.
А прыйдзеца — за лёс Радзімы мілай
аддам я да апошняй кроплі кроў!

***

Чало — у поце, далоні ў працы,
у сэрцы туга. На душах нашых, як на сабацы, —
сьлед ланцуга.

У цела народу ўпіўся вякамі —
пара скідаць! Ланцуг сабачы, яго клыкамі
не разарваць!

Чорныя брацьця — Гвінея, Гана —
ў свабоды час з сумам у сэрцах, ужо раскаваных,
глядзяць на нас.

Мова народу ў аковах гіне —
годзе душыць. Калі нам з рук той ланцуг ня скінуць —
скіньма з душы!

***

Сонца. Надзейны, іскрысты шлях.
Дзень, ад сьлёзаў не затуманены.
Мысьляў свабодных адчайны размах
над Краем маім закайданеным.

Вартыя, слаўныя тыя ў жыцці,
хто з годнасьцю чалавечай.
Лозам — згінацца, зьмеям — паўзыць,
а людзям — выпростаць плечы!

ПАРА КОНЯЎ

Пара коняў із грываў, як косы.
Чаха вецер гнядое прадно.
З-пад капытаў, з-пад кутых калосаў
толькі сыплюцца іскры агнём.

Бы на крыльях, ўначы пралятаем,
ў сэрца зораў асыпаўся жар;
вецер польны мацней абдымае
ды цалуе і песьціць у твар.

Месяц вострыць аб неба сталь-рогі,
зіхаецца над прасторам палёў.
Быццам нанач ля ціхай дарогі
вецер косы бярозам расплёў.

Пара коняў і сэрца бяз страху
на радзімых дарогах ўначы...
У нястрымным разгульным размаху
Ад вятроў мы ня можам ўцячы!

1942

СЫП, МОЙ СЫНОЧКУ

Сьпі, мой сыночку,
сьпі, галубочку, —
птушкі сьпяць;
буду цябе я
песняй лялеяць,
калыхаць.

Месячык сьвеціць,
гольямі вецер
у вокны б'е,
ня сьпіць, гуляе,
баечкі бае,
у ноч пая.

Сон сплыў на землю,
птушчкі дрэмлюць, —
сьпі ж і ты;
весела ўстанеш,

як дзень прагляне
залаты.

Анэльчык блізка,
я над калыскай
ночы й дні
сон твой трывожны
верна старожым, —
сьпі ж, засьні!

1942

***

Зацьвітаюць чаромухай вёсны.
Бродзіць лугам туман палавы.
Людзі крыльмі ўздыхаюць у космас,
людзі ходзяць нагамі ў крыві.

Усе мы сталі крылатыя раптам,
многа сіл, многа дум — цесна жыць.
Запрагаем маленечкі атам
неакелзанай волі служыць.

Хваляваньня людскога прыбоі,
Магелыянаў пывуць караблі...
Сэрцу цесна, крыві неспакойна
на маленькім гарэшку зямлі.

СЫНУ

Пасадзіла дрэўца на чужым загоне,
каб яно квітнела, каб яно расло.
А самую ў буру пад цяжкія стогны
супраць белай сьмерці доляй панясло.

Паміраць ад болю не давала сэрца,
ў цяжкія хвіліны чешыла яно,
што квітнее недзе дарагое дрэўца
зь цёплаю вясною, з сонцам заадно.

Хай расьце магутна, о, няхай красуе,
налівае гольце сакамі зямлі —

марыла у путах у пургу ліхую
маці, ад якое сына узялі.

Жаль, ня кожна дрэва вырастае ў сіле,
і ня ўсе малітвы выслухае Бог...
Адшукалі дрэўца, карань атруцілі,
і дубочак ў неба ўжо расьці ня змог.

Толькі вецер з гора прыпаў да зарніцаў,
вербы яго ў полі ўцешыць не змоглі.
Не адной магілай вораг ганарыцца,
не адным дубочкам, вырваным зь зямлі.

МІКОЛУ ЕРМАЛОВІЧУ

Восень, шуміць навакольнае
лісьцем пажоўклым ля ног.
Дзе вы, мой сябра Мікола —
крывіць зь незабытых эпох?

Душа ваша праўды шукае —
я бласлаўляю яе.
Гісторыя ў агні не згарае,
Гісторыя ў зямлі не гніе!

Гісторыя толькі прыстала,
і сэрца народу — ня рэч.
Гісторыя ўздыхае забрала,
і праўда выпягвае меч!

Мы з вамі — праўд вечных ахова,
крывіцкіх, якім не сатлець.
На стражы Гісторыі, Слова
стаяць будзем верна, насьмерці!

Дожжык пасыпаўся кволы,
на золата лісьцяў ля ног.
Дзякуй вам, сябра Мікола,
за праўду з далёкіх эпох!

Падрыхтаваў
Міхась Скобла

16 жніўня 2001 г.

ГРАМАДСТВА

5

Людзі і смецце

У 15-ці кіламетрах ад Гродна будуюцца новы гарадскі сметнік

Большасць чытачоў, калі б даведалася, што ў пяцістах метрах ад іхняга жылля будзе пабудаваны сметнік, перажыла б шок. Палігоны цвёрдых побытавых адходаў, так гэта афіцыйна называецца, мы асацыюем з тлумаі пацукі, засмечаным асяроддзем, смярдзеннем згнілізны ды бамжамі.

Мала хто з нас мае паняцце пра тэхналогію захоўвання і утылізавання смецця. Адзінкі ведаюць пра сродкі бяспекі, якія павінны прымяняцца, каб абараніць навакольнае асяроддзе і людзей перад збіраемымі ў велізарнай колькасці адходамі.

Не ведалі пра гэта, бо ніхто ім пра гэта не раскажаў, і жыхары вёскі Пад'ятлы, што ў Баранавіцкім сельсавеце. А менавіта на іхніх вачах ужо два гады будуюцца новы палігон цвёрдых бытавых адходаў для Гродна, плошчай 20,5 гектараў і каштарыснай вартасцю каля 2 мільёнаў даляраў ЗША.

Нечаканае суседства

Пад'ятлы - тыповая перспектывная вёска, якіх шмат у Беларусі. Шэсць жылых дамоў. Асноўнае насельніцтва - адзінокія бабулькі ва ўзросце ад шасцідзясяці да дзевяноста гадоў. Адзіны працоўны - мясцовы п'яніца. Да таго ж да нядаўняга часу ён быў і галоўным крыўдзіцелем бабулек. Іхні адзіны абаронца - 43-гадовы пенсіянер па стане здароўя Сяргей Грахоўскі, які некалькі гадоў таму пасяліўся ў вёсцы.

«Бяда» прыйшла з Гродна ў 1999 годзе. У выглядзе экскаватараў, бульдозераў, самазвалаў і паветрамлення: абласному цэнтру патрэбны сметнік, і вырашана пабудаванне яго менавіта тут. Прычым вырашана на ўзроўні аблвыканкам і зацверджана на ўзроўні рэспублікі. Гэтай інфармацыя чыноўнікі і абмежаваліся, палічыўшы, магчыма, што і яе дастаткова, каб у мясцовых жыхароў не ўзнікала «глухых» пытанняў пра тое, як будаўніцтва і эксплуатацыя палігона бытавых адходаў паўплывае на іхняе далейшае жыццё.

Бабулькі ж тэхнічных ВНУ не канчалі і аб сметніку, асабліва гарадскім, мелі даволі дылетанцкае

ўяўленне. Затое ў іх быў багаты досвед узаемаадносін з дзяржавай, якая неаднойчы даказвала вяршэнства асабістых інтарэсаў над лёсамі пэўных людзей. Зыходзячы з гэтай логікі, жыхары Пад'ятлаў набылі ўпэўненасць, што імі ахвяравалі дзеля інтарэсаў вялікага горада. У людзей пасяліўся страх, які ператварыўся ў жаданне барацьбы са сметнікам.

«Мы памрэм

ад гэтага сметніка»

Супраціў узначаліў Сяргей Грахоўскі. Вось пра што ён распавёў газеце: «Да пачатку будаўніцтва ў мяне на гародзе была сажалка, у якой дно было відаць. Потым іхнія бульдозеры пачалі браць з сажалкі ваду для радыятараў. Мазутам і сальаркай патравілі ўсю рыбу, а потым сажалка зусім высохла і ператварылася ў брудную лужу».

Тым часам Гарадзенскі абласны цэнтр гігіены і эпідэміялогіі, куды на дзеянні будаўнікоў скардзіўся Сяргей Грахоўскі, збадаў справу і ўстанавіў: «Візуальна забруджвання глебы і вады сажалкі нафтапрадуктамі не выяўлена... Праведзена лабараторнае даследаванне вады з сажалкі. Колькасць нафтапрадуктаў складала 0,056 мг/л пры дапушчальнай 0,1 мг/л, паводле санітарных правілаў і нормаў аховы паверхневых водаў».

Сяргей Грахоўскі лічыць, што гэта хлусня: «Яны сваімі вачыма бачылі нафтавыя разводы на паверхні, а мне ў вочы казалі, што вада чыстая».

Паводле меркавання Сяргея, з якім згаджаюцца і астатнія жыхары вёскі, будаўнічыя працы прывялі і да высыхання калодзежаў. «Яшчэ нядаўна вады ў калодзежах было на паўтара круга, а цяпер вядро кладзецца на дно», - павярджае пенсіянерка Баляслава Чарнеўская.

Будаўнікі цалкам адмаўляюць сваё дачыненне да знікнення вады. «Мы капаем вышэй за ўзровень вёскі, - гаворыць начальнік РБУ-2 трэста «Будбытрамонт» В.Літвінкаў. Акрамя таго, ёсць заключэнне ВА «Беларусьгеаэлогія» аб тым, што

глыбіня залягання ўзроўню падземных водаў ад днішча палігона, дзе мы зараз капаем, складае 11-15 метраў». Жыхары вёскі не вераць ні будаўнікам, ні геалагам. «Дзе б я не быў, мне ў твар смяюцца і неафіцыйна кажуць: нічога ты не даб'ешся, таму што гораду патрэбны сметнік», - заяўляе Сяргей Грахоўскі.

Недавер да будаўнікоў, геалагаў, санітарнай службы і ўлады ўвогуле, выкліканы ўжо ўзніклымі праблемамі, узмацніў песімізм жыхароў Пад'ятлаў у сувязі з будучай эксплуатацыяй палігона бытавых адходаў. Справа ў тым, што сметнік размешчаны на ўзгорку, пад якім ляжыць вёска. З гэтага ўзгорку падчас паводкі бурлівымі патокамі цячэ вада і падтоплівае дамы. Сяргей Грахоўскі ўпэўнены, што пасля ўвядзення сметніка ў эксплуатацыю вада штогод будзе падтопліваць дамы, але ўжо нечыстотамі. «Акрамя таго, - гаворыць Сяргей, - нам прыдзецца дыхаць паветрам са сметніка, бо ён будзе на захадзе ад нас, а вецер тут заўжды заходні».

Змрочную карціну завяршае апавед Баляславы Чарнеўскай: «Мой унук працуе на старым сметніку і распавядае, што там бегаюць васьміякі пацукі (разводзіць рукі на 30-40 сантыметраў - заўв. аўт.). Кажу, што ўсе бамжы адтуль перабяруцца да нас і мы ўрэшце рэшт усе памрэм ад гэтага сметніка».

«Будзе добра»

«Боязі жыхароў беспадстаўня», - настойвае Ірына Алёхіна, начальнік гарадской інспекцыі па прыродных рэсурсах і ахове навакольнага асяроддзя, і дадае, што праект будаўніцтва палігону распрацаваны з улікам санітарных і экалагічных нормаў.

«Каб гнілізна не патрапіла ў падземныя воды, будзе пабудаваны гэтак званы гліняны замок. Гэта значыць, робіцца гліняная падушка таўшчынёй у паўметры на дне рэзервуара, якая ўтрымлівае ўсе сцёкі, - распавядае Ірына Алёхіна. - Вада з паверхні таксама не павінна выйсці па-за межы палігону, таму што па перыметры будзе пабудаваны замкнёны водаадводны роў. У аснову гэтага рову лягуць фільтруючыя грунты, дзякуючы чаму паверхневыя сцёкі будуць ачышчацца праз грунт натуральным шляхам. Не трэба баяцца таксама сезонных паводак, бо інтэнсіўнасць паводкавых плыняў была ўлічана пры складанні праектнай дакументацыі. Калі палігон будзе эксплуатавацца ў адпаведнасці з тэхналогіяй, дык не будзе і смуроду. Справа ў тым, што гніццё адходаў адбываецца пад ізаляруемым пластом пяску ці іншага матэрыялу практычна без доступу паветра. Нават на колах смеццявозаў бруд з палігону не патрапіць за яго межы. Для гэтага на выездзе з палігону будзе ўсталяваны дэзінфекацыйны роў. Палігон будзе ахоўвацца ад бамжоў лепей, чым стары. З гэтай мэтай вакол яго прадугледжана агароджа і асвятленне».

Аргументы Ірыны Алёхінай, якая па просьбе ПАГОНІ паехала ў вёску Пад'ятлы, каб супакоіць яе жыхароў, не прынеслі эфекту. Магчыма, зрабіць гэта належыла яшчэ перад пачаткам будаўніцтва палігону. Пакуль жа ўвядзенне ў эксплуатацыю ягонаў першай чаргі плануецца ажно праз два гады. Увесь гэты час пад'ятлаўцы будуць ваяваць з палігонам і будаўнікам. Сяргей Грахоўскі ўжо заявіў нашаму карэспандэнту, што мае намер адстойваць высушаную сажалку і калодзеж у судзе.

Анджэй Пісальнік

Латарэю працягнуць яшчэ на месяц?

Продаж латарэйных квіткаў «Гарадніца-1» будзе верагодней за ўсё працягнуты амаль на месяц.

Такое рашэнне, паводле словаў Васіля Пірожніка, дырэктара «Гроднаабллатарэя» прыме гэтымі днямі аблвыканкам, з мэтай забяспечыць максімальны продаж латарэйных квіткаў.

Паводле дадзеных на сераду, у вобласці рэалізавана каля 70 працэнтаў са ста тысяч выстаўленых на продаж квіткаў. У выпадку, калі аблвыканкам працягне продаж яшчэ на месяц, дырэктар «Гроднаабллатарэя» плануе актывізаваць папулярныя латарэі ў грамадстве. Прыкладам, будзе задзейнічана аўтамашына ВАЗ-2110, якая вызначаецца як адна з асноўных прызоў латарэі.

Павал Мажэйка

Як вертыкаль даводзіць сярэдні заробак да \$ 100

Апантана спрабуючы падняць да верасня сярэдні заробак беларуса да 100 у.а., мясцовыя ўлады гатовы перакроіваць бюджэт, забіраючы для гэтай мэты сродкі з іншых артыкулаў. У прыватнасці, такім чынам можа знікнуць артыкул, паводле якога павінны набывацца прыборы ўліку і кантролю цеплаэнергіі ў жылым сектары. А між іншым, іхняя ўстаноўка вядзе да рэальнай эканоміі сямейных выдаткаў па выплаце за цяпло.

Не адзін год Аляксандр Ясініскі, інжынер-целятэхнік, прафесіянал у вобласці энергазберажэння, які працуе ў Бераставіцкім раёне, устанавівае прыборы ўліку і рэгулявання на сістэмы падавання цяпла ў жыллыя дамы. Ягоны досвед (і досвед ягоных калегаў з іншых рэгіёнаў) паказвае, што ўстаноўка прыбораў ўліку эканоміць спажыванне цяпла ад 20 да 50 працэнтаў сродкаў на ягоную аплату. Гэты факт здзіўляе. Але ў Аляксандра Андрэевіча ёсць жалезныя аргументы. У разліку тарыфаў камунальнікі выкарыстоўваюць праектную цеплавую нагрузку будынкаў, якую памнажаюць на сабекошт адзінкі цяпла (гікакалорыі). На самой справе, сцвярджае ён, рэальная цеплавая нагрузка, якую і вызначаюць лічыльнікі ўліку, як правіла, меншы, а значыць, і аплата зменшыцца. Паводле разлікаў і досведу Ясініскага, у сярэднім на 30 працэнтаў.

З гэтага вынікае, што нашая дзяржава нас ашуквае, вызначаючы тарыфы не за рэальна выкарыстанне цяпла, а за калісьці запраектаванае.

Калі ж прыборы ўліку цеплаэнергіі эканомяць грошы спажывцоў, дык прыборы рэгулявання эканомяць рэальнае яе спажыванне. Да таго ж эканомія гэта, паводле падлікаў нашага інжынера, складае таксама не меней за 30 працэнтаў. Можна спытаць: чаму ў такім выпадку адміністрацыя ЖКГ ды іхнія кіраўнікі ў «вертыкалі» ўсіх узроўняў не ставяць перад сваімі інжынерамі ды тэхнікамі задачы забяспечыць як мага большай колькасцю такіх прыбораў жылы сектар? Тым болей, што і вырабляюць іх у роднай краіне, дакладней - у Віцебску.

Ясініскі распавёў пра тое, што ён не аднойчы зьяртаўся з разлікамі ў Бераставіцкую раённую адміністрацыю. Нават прапаноўваў вертыкальшчыкам упэўніцца ў рэальнасці эканоміі, устанавіўшы прыборы ўліку і рэгулявання цяпла на два іхнія адміністрацыйныя будынкi. Аднак не, згоды не далі. Да чаго ім гэтыя клопаты? Грошы на аплату цяпла яны не свае трацяць, а бюджэтныя. Ды і захаванне нават трэцяй часткі скарыстанай энергіі заробак ім не падвысіць. Гэта да пытання пра тое, як прадстаўнікі

ўлады пільнуюць інтарэсы дзяржавы. А дыяпер пра тое, што з'яўляецца ўсё-такі галоўнай перашкодай рэцывальнага выкарыстання энергіі ў выглядзе цяпла.

Зразумела, устаноўка прыбораў патрабуе грошай. Але акупаюцца яны, запэўнівае практыка, усяго за год-два. Затое потым, як сцвярджалася, працуюць толькі на эканомію і зберажэнне як бюджэтных грошай, так і сродкаў непасрэдных спажывцоў. Іх набывццё і ўстаноўка запланаваныя як у абласным, так і ў мясцовых бюджэтах. Аднак!

Апантана спрабуючы падвысіць сярэдні заробак бюджэтнікам да 100 у.а. да верасня, ўлады гатовы перакроіваць бюджэты на карысць выканання гэтай найважнейшай задачы. Для вертыкалі гэта зараз нават важнейшае за праблему эканоміі цяпла. Гарадзенскі аблвыканкам 28 кастрычніка сваім рашэннем дазволіў фінансавым аддзелам гораду і раёнаў вобласці выкарыстоўваць для дасягнення 100-даляравага заробку грошы з розных іншых артыкулаў, так званых «неабароненых». Падобна на тое, што да іх аднеслі і сродкі, прызначаныя на прыборы кантролю і рэгулявання цяпла. Праўда, правярць дакладнасць інфармацыі не ўдалося. Высвятляецца, што рашэнне выканаўчых органаў нашай ўлады - таямніца за сямю пячаткамі для журналістаў, якую строга захоўвае начальнік упраўлення справамі Расціслаў Сідорчык. Не патрэбна грамадзянам рэгіёну ведаць, як тасуюцца артыкулы бюджэту, куды рэальна ідуць заробленыя імі грошы.

Ніхто не аспрэчвае тое, што заробкі бюджэтнікаў зневажальна малыя. Але ці надоўга хопіць грошай, прызначаных для рашэння праблемаў энергазберажэння? Улічваючы, што сярэдні заробак бюджэтнікаў складае каля 50 умоўных адзінак, дык для таго, каб яго падвоіць, давядзецца закрануць яшчэ не адзін «неабаронены» артыкул бюджэту. Што нас чакае ў выніку такой няздарнай барацьбы за быццам бы падвышэнне жыццёвага ўзроўню? Цёмныя вуліцы, дарогі ў ямах, краны, якія пастаянна цякуць, недабудаваны ачышчальныя збудаванні?..

Ніна Палуцкая

«Пакуль я живу, я буду верыць, што ён жывы»

У панядзелак 13 жніўня ў памяшканні грамадскага аб'яднання «Ратуша» прайшла сустрэча гарадзенцаў з жонкай Генадзя Карпенкі, які памёр пры нявысветленых абставінах, і з жонкай прапрыймальніка Анатоля Красоўскага, зніклага два гады таму.

Падчас сустрэчы жанчыны распавялі аб абставінах знікнення Віктара Ганчара, Анатоля Красоўскага, Дзмітрыя Завадскага, Юрыя Захаранкі, а таксама пра падзеі, якія папярэднічалі смерці Генадзя Карпенкі.

- Нас папярэджвалі, што існуе спіс людзей, якіх загадана знішчыць, - распавядае Людміла Карпенка. - І мой муж быў першым у гэтым спісе.

Людміла лічыць смерць свайго мужа палітычным забойствам. Яна вядзе самастойнае следства, бо, на яе думку, ўлады прыклалі ўсе намаганні, каб схаваць праўду пра смерць Генадзя Карпенкі.

- Імя заказчыка вядомае, - гаворыць Людміла. - Мая галоўная мэта - пры жыцці даведацца, хто выканаў забойства майго мужа. Але людзі, якія маглі б шмат распавесці, пакуль баяцца гаварыць.

Ірына Красоўская дагэтуль не верыць у смерць свайго мужа:

- Пакуль я живу, я буду верыць, што ён жывы таксама.

Юля Дарашкевіч

Баляслава Чарнеўская лічыць, што ўсе жыхары Пад'ятлаў памруць ад гэтага сметніка

НТВ плюс: Наше кино, Мир кино, Спорт

16 жніўня 2001 г.

6

Панядзелак, 20

НАШЕ КИНО

9.05 Олег Видов и Людмила Савельева в приключенческом фильме Владимира Вайнштока "ВСАДНИК БЕЗ ГОЛОВЫ". СССР - Куба. 1973 г.

10.40 Мультфильм "КОЛЛЕКЦИЯ". 1991 г.

10.50 Лекарство против стресса. Юрий Никулин, Гина Гребешкова, Андрей Миронов, Анатолий Папанов и Нонна Мордюкова в экцентристической комедии Леонида Гайдая "БРИЛЛИАНТОВАЯ РУКА". 1968 г.

12.25 Месiac с Евгением Леоновым. Олег Даль, Ирина Чулченко, Юрий Богатырев, Наталья Гундарева и Евгений Леонов в кинодраме Виталия Мельникова "ОТПУСК В СЕНТЯБРЕ". 2 серии. 1979 г.

14.45 Марафон премьер на канале "Наше кино". Василий Шлык, Надежда Бутырцева, Сергей Гурьев, Владимир Яковлев и Иван Мартынов в боевике Виктора Доценко "ЧЕРНЫЕ БЕРЕГЫ". 1994 г.

16.00 Киновости.

16.10 Премия "Оскар". Людмила Савельева, Сергей Бондарчук, Вячеслав Тихонов, Анастасия Вертинская, Ирина Скобцева, Анатолий Кторов и Николай Трофимов в киноопеке Сергея Бондарчука "ВОЙНА И МИР. АНДРЕЙ БОЛКОНСКИЙ". 2 серии. 1966 г.

18.30 Месiac с Евгением Леоновым. Леонид Куравлев, Евгения Симонова, Евгений Леонов и Борислав Брондуков в комедии Георгия Даниеля "АФОНЯ". 1975 г.

20.00 Дело №... Николай Гринько, Александр Пороховщиков и Андрей Толубеев в детективе Валерия Родченко "ДВА ДОЛГИХ ГУДКАВТУМАНА". 1980 г.

21.20 Киновости.

21.30 Елена Соловей и Валерий Приемыхов в кинодраме Динары Асановой "ЖЕНА УШЛА". 1979 г.

23.05 Лекарство против стресса. Игорь Ильинский и Леонид Кмит в комедии Ханана Шмай-на и Игоря Ильинского "ОДНАЖДЫ ЛЕТОМ". 1936 г.

МИР КИНО

9.35 Джейсон Александер, Фэй Данауэй и Руперт Эверетт в комедии "ПРИБЫТИЕ ДАНСТОНА" (США - Канада). С.

11.00 Мэтт Батталья, Чандра Уэст, Джефф Уинкот и Берт Рейнольдс в фантастическом боевике "УНИВЕРСАЛЬНЫЙ СОЛДАТ. НЕЗАКОНЧЕННОЕ ДЕЛО" (Канада). Д-17.

12.35 Патриция Аркетт, Триша Ли Фишер и Лиза Лорент в криминальной комедии "УМНИЦЫ" (США). Д-17.

13.55 Уильям Болдуин и Бриджит Бако в триллере "ОСНОВНОЙ ПОДОЗРЕВАЕМЫЙ" (США). Д-17.

15.30 Даниэль Ольбрыхский и Мария Северин в мелодраме Радослава Пивоварского "СМЕНА ЧУВСТВ" (Польша). Д-17.

16.55 Майла О'Киофи, Тимоти Боттомс и Крис Митчум в боевике Бернарда Сэлмана "БИТВА ЗА КОСМОС" (США). Д-13.

18.25 Джейсон Александер, Фэй Данауэй и Руперт Эверетт в комедии "ПРИБЫТИЕ ДАНСТОНА" (США - Канада). С.

19.55 Марушка Детмерс и Нильс Аренструп в триллере "ПОСЛЕДНИЙ СЕКРЕТ" (Франция - Италия). Д-13.

21.30 Рой Дюпюи и Мари-Луиз Пилот в романтической комедии Джорджа Михалки "ИДЕАЛЬНЫЙ МУЖЧИНА" (Канада). Д-17.

23.25 - 0.55 Дольф Лундгрэн и Даниэль Брэтт в триллере Энтони Хиккока "ПОТРОПИТЕЛЬНИЦА" (США). Д-17.

СПОРТ

9.00 "Пресс-центр".

9.15 Аэробика.

9.40 Хоккей. Международный турнир "Кубок Спартака". Финал.

11.40 "Шахматное обозрение".

12.10 "Пресс-центр".

12.25 Аэробика.

12.50 Современное пятиборье. Кубок мира. Финал. Женщины. Плавание. Конкур. Кросс.

15.00 "Пресс-центр".

15.15 "Железный фактор". Тележурнал.

15.45 Конный спорт. Р.С. к соревнованиям на призы газеты "Россия".

16.30 "Лучшие трансляции сезона". Хоккей. Кубок Стэнли. Финал. "Колорадо Эвеланш". - Нью-Джерси Дэвилз. - 1-й матч. В перерыве (18.00) - "Пресс-центр".

19.00 "Железный фактор". Тележурнал.

19.30 Хроника недели.

20.05 "Большой ринг".

22.05 Чемпионат России по воздухоплаванию в Великих Луках.

22.35 Гонки на катерах. Чемпионат мира в классе I. Передача из Германии.

23.00 Новости.

23.15 "Железный фактор". Тележурнал.

Аўторак, 21

НАШЕ КИНО

9.05 Премия "Оскар". Людмила Савельева, Сергей Бондарчук, Вячеслав Тихонов, Анастасия Вертинская, Ирина Скобцева, Анатолий Кторов и Николай Трофимов в киноопеке Сергея Бондарчука "ВОЙНА И МИР. АНДРЕЙ БОЛКОНСКИЙ". 2 серии. 1966 г.

11.25 Киновости.

11.35 Месiac с Евгением Леоновым. Леонид Куравлев, Евгения Симонова, Евгений Леонов и Борислав Брондуков в комедии Георгия Даниеля "АФОНЯ". 1975 г.

13.05 Дело №... Николай Гринько, Александр Пороховщиков и Андрей Толубеев в детективе Валерия Родченко "ДВА ДОЛГИХ ГУДКАВТУМАНА". 1980 г.

14.20 Елена Соловей и Валерий Приемыхов в кинодраме Динары Асановой "ЖЕНА УШЛА". 1979 г.

15.50 Киновости.

16.00 Премия "Оскар". Людмила Савельева, Сергей Бондарчук, Вячеслав Тихонов, Василий Лановой и Олег Ефремов в киноопеке Сергея Бондарчука "ВОЙНА И МИР. НАТАША РОСТОВА". 1967 г.

17.35 Сергей Власов, Леонид Дьячков, Лидия Федосеева-Шукшина и Олег Борисов в киноопеке Михаила Никитина "ДРУГИ ИГРИЩ И ЗАБАВ". 1981 г.

18.00 Черно-белое золото. Николай Рыбников и Нонна Мордюкова в мелодраме Михаила Швейцера "ЧУЖАЯ РОДНЯ". 1955 г.

19.35 Лекарство против стресса. Юрий Никулин, Евгений Евстигнеев и Ольга Аросева в комедии Эльдара Рязанова "СТАРИКИ-РАЗБОЙНИКИ". 1971 г.

21.05 Киновости.

21.15 Владимир Князев в кинодраме Вячеслава Сорокина "ПЛАТА ЗА ПРОЕЗД". 1986 г.

22.45 Завтра в программе.

22.50 "Кино-журнал". Музыкальная комедия. Иван Пырьев.

23.10 Черно-белое золото. Марина Ладынина, Владимир Зельдин и Николай Крючков в музыкальной комедии Ивана Пырьева "СВИНАРКА И ПАС-ТУХ". 1941 г.

МИР КИНО

9.35 Даниэль Ольбрыхский и Мария Северин в мелодраме Радослава Пивоварского "СМЕНА ЧУВСТВ" (Польша). Д-17.

11.00 Дольф Лундгрэн и Даниэль Брэтт в триллере Энтони Хиккока "ПОТРОПИТЕЛЬНИЦА" (США). Д-17.

12.35 Рой Дюпюи и Мари-Луиз Пилот в романтической комедии Джорджа Михалки "ИДЕАЛЬНЫЙ МУЖЧИНА" (Канада). Д-17.

14.30 Марушка Детмерс и Нильс Аренструп в триллере "ПОСЛЕДНИЙ СЕКРЕТ" (Франция - Италия). Д-13.

16.05 Винсен Линдон в комедии Пьера Жюливе "МОЕ МАЛОЕ ПРЕДПРИЯТИЕ" (Франция). Д-17.

17.35 Алан Алда и Талия Шайр в драме "УБЕЙ МЕНЯ, ЕСЛИ СМОЖЕШЬ" (США). Д-13.

19.15 Эдвард Альберт, Мег Фостер и Билли Уирт в фантастическом боевике Джона Уэйнера "КОСМИЧЕСКАЯ МОРСКАЯ ПЕХОТА" (США). Д-13.

20.50 Стивен Шеллен, Мари Лорин и Сибил Дэннинг в мелодраме "СЕКРЕТЫ ЛЮБВИ" (США). Д-17.

22.15 - 0.15 Эдриен Барбо, Рами Зада, Бинго О'Мелли, Харви Кайтел, Салли Кирклэнд и Мартин Болсам в фильме ужасов Джорджа Ромеро и Дарио Ардженто "ДВА ЗЛОВИДНЫХ ВЗГЛЯДА" (Италия - США). Д-17.

СПОРТ

9.00 "Пресс-центр".

9.15 Аэробика.

9.40 Хроника недели.

10.10 "К итогам чемпионата мира по легкой атлетике". Часть 1-я.

12.10 "Пресс-центр".

12.25 Аэробика.

12.50 Современное пятиборье. Кубок мира. Финал. Женщины. Плавание. Конкур. Кросс.

15.00 "Пресс-центр".

15.15 "Железный фактор". Тележурнал.

15.45 Конный спорт. Р.С. к соревнованиям на призы газеты "Россия".

16.30 "Лучшие трансляции сезона". Хоккей. Кубок Стэнли. Финал. "Колорадо Эвеланш". - Нью-Джерси Дэвилз. - 2-й матч. В перерыве (18.00) - "Пресс-центр".

19.00 "Звездный вторник".

20.15 "Пресс-центр".

20.30 Водные виды спорта. Чемпионат мира среди армейских клубов.

22.00 Международный фестиваль настольного тенниса в Москве. Передача из Универсального спортивного комплекса ЦСКА. В перерыве. (23.00) - Новости.

Серада, 22

НАШЕ КИНО

9.05 Премия "Оскар". Людмила Савельева, Сергей Бондарчук, Вячеслав Тихонов, Василий Лановой и Олег Ефремов в киноопеке Сергея Бондарчука "ВОЙНА И МИР. НАТАША РОСТОВА". 1967 г.

10.40 Киновости.

10.50 Черно-белое золото. Николай Рыбников и Нонна Мордюкова в мелодраме Михаила Швейцера "ЧУЖАЯ РОДНЯ". 1955 г.

12.25 Сергей Власов, Леонид Дьячков, Лидия Федосеева-Шукшина и Олег Борисов в киноопеке Михаила Никитина "ДРУГИ ИГРИЩ И ЗАБАВ". 1981 г.

12.50 Лекарство против стресса. Юрий Никулин, Евгений Евстигнеев и Ольга Аросева в комедии Эльдара Рязанова "СТАРИКИ-РАЗБОЙНИКИ". 1971 г.

14.20 Владимир Князев в кинодраме Вячеслава Сорокина "ПЛАТА ЗА ПРОЕЗД". 1986 г.

15.50 Киновости.

16.00 Премия "Оскар". Людмила Савельева, Сергей Бондарчук, Вячеслав Тихонов, Василий Лановой и Олег Ефремов в киноопеке Сергея Бондарчука "ВОЙНА И МИР. НАТАША РОСТОВА". 1967 г.

17.35 Сергей Власов, Леонид Дьячков, Лидия Федосеева-Шукшина и Олег Борисов в киноопеке Михаила Никитина "ДРУГИ ИГРИЩ И ЗАБАВ". 1981 г.

18.00 Черно-белое золото. Николай Рыбников и Нонна Мордюкова в мелодраме Михаила Швейцера "ЧУЖАЯ РОДНЯ". 1955 г.

19.35 Лекарство против стресса. Юрий Никулин, Евгений Евстигнеев и Ольга Аросева в комедии Эльдара Рязанова "СТАРИКИ-РАЗБОЙНИКИ". 1971 г.

21.05 Киновости.

21.15 Владимир Князев в кинодраме Вячеслава Сорокина "ПЛАТА ЗА ПРОЕЗД". 1986 г.

22.45 Завтра в программе.

22.50 "Кино-журнал". Музыкальная комедия. Иван Пырьев.

23.10 Черно-белое золото. Марина Ладынина, Владимир Зельдин и Николай Крючков в музыкальной комедии Ивана Пырьева "СВИНАРКА И ПАС-ТУХ". 1941 г.

МИР КИНО

9.30 Сегодня в программе.

9.35 Самюэль Л. Джексон, Джефф Голдблум, Джон Ловитц и Чич Марин в комедии "ВЕЛИКИЙ БЕЛЫЙ ОБМАН" (США). Д-17.

11.05 Винсен Линдон и Катрин Муше в трагикомедии Пьера Жюливе "МОЕ МАЛОЕ ПРЕДПРИЯТИЕ" (Франция). Д-17.

12.30 Алан Алда и Талия Шайр в драме "УБЕЙ МЕНЯ, ЕСЛИ СМОЖЕШЬ" (США). Д-17.

14.05 Эдвард Альберт, Мег Фостер и Билли Уирт в фантастическом боевике Джона Уэйнера "КОСМИЧЕСКАЯ МОРСКАЯ ПЕХОТА" (США). Д-13.

15.40 Стивен Шеллен, Мари Лорин и Сибил Дэннинг в мелодраме "СЕКРЕТЫ ЛЮБВИ" (США). Д-17.

17.05 Самюэль Л. Джексон, Джефф Голдблум, Джон Ловитц и Чич Марин в комедии "ВЕЛИКИЙ БЕЛЫЙ ОБМАН" (США). Д-17.

18.35 Энди Лау и Алан Тэм в боевике "ПОСЛЕДНЯЯ КРОВЬ" (Гонконг). Д-13.

20.10 Кит Кэррадайн, Аннет О'Тули и Брандэн Флетчер в драме Шелдона Лэрри "ДЕРЖАТЬ СЛОВО" (США). Д-13.

20.40 Розанна Аркетт, Балтазар Гетти и Майкл Мэдсен в триллере Анджела Секулы "ПРОКЛЯТЫЕ ДЕНЬГИ" (США). Д-17.

23.15 - 0.45 Уильям МакНамара, Эли МакГроу и Наташа Грегсон Ватнер в драме Джона Эванса "ПРОРОК" (США). Д-17.

СПОРТ

9.00 "Пресс-центр".

9.15 Аэробика.

9.40 "К итогам чемпионата мира по легкой атлетике". Часть 2-я.

11.40 "Звездный вторник".

12.40 "Пресс-центр".

12.55 Современное пятиборье. Кубок мира. Финал. Мужчины. Фехтование. Стрельба.

15.30 "Пресс-центр".

15.45 Водные виды спорта. Чемпионат мира среди армейских клубов.

17.20 "Лучшие трансляции сезона". Хоккей. Кубок Стэнли. Финал. "Нью-Джерси Дэвилз". - "Колорадо Эвеланш". - 3-й матч. В перерыве (18.00) - "Пресс-центр".

20.00 "Пресс-центр".

20.15 Программа передач на завтра.

20.20 Мотокросс. Чемпионат мира. 7-й этап. Передача из Латвии.

20.50 "Хроника автомобильных аварий".

22.05 Тайский бокс. Профессиональные бои в КРЦ "Арбат".

23.00 Новости.

23.15 "Шахматное обозрение".

Чацвер, 23

НАШЕ КИНО

9.05 Премия "Оскар". Людмила Савельева, Сергей Бондарчук, Вячеслав Тихонов, Борис Захава и Владислав Стрельчик в киноопеке Сергея Бондарчука "ВОЙНА И МИР. 1812 ГОД". 1967 г.

10.25 Киновости.

10.35 Месiac с Евгением Леоновым. Евгений Леонов и Олег Янковский в кинодраме Игоря Масленникова "ГОНЩИКИ". 1972 г.

11.50 Мультфильм "Осторожно - нервы!" 1975 г.

12.00 Сергей Донцов в сатирической комедии Юрия Мамина "ФОНТАН". 1988 г.

13.40 Елена Яковлева, Родион Нахапетов, Олег Ефремов и Юрий Богатырев в киноопеке Владимира Григорьева "ПОЛЕТ ПТИЦЫ". 2 серии. 1988 г.

15.50 Киновости.

16.00 Премия "Оскар". Людмила Савельева, Сергей Бондарчук, Вячеслав Тихонов, Николай Рыбников и Владислав Стрельчик в киноопеке Сергея Бондарчука "ВОЙНА И МИР. ПЬЕР БЕЗУХОВ". 1967 г.

17.35 Филипп Янковский и Анжелика Неволлина в киноповести Дмитрия Долинина "СЕНТИМЕНТАЛЬНОЕ ПУТЕШЕСТВИЕ НАКАРТОШКУ". 1986 г.

18.55 Месiac с Евгением Леоновым. Вахтанг Кикабидзе, Фрунзе Мкртчян, Елена Проклова и Евгений Леонов в комедии Георгия Даниеля "МИМИНО". 1977 г.

20.30 Киновости.

20.40 Павел Андреев, Римма Маркова, Роман Карцев, Ольга Кабо и Ирина Бразговка в киноказе Эрнста Ясана "НЕЧИСТАЯ СИЛА". 2 серии. 1989 г. Д-13.

22.45 Завтра в программе.

22.50 Черно-белое золото. Зоя Федорова, Янина Жеймо и Ирина Зарубина в киноповести Лео Арнштама "ПОДРУГИ". 1935 г.

МИР КИНО

9.30 Сегодня в программе.

9.35 Дэвид Кэррадайн в биографической драме Филлера Кука "СВИРЕПЫЙ ГОГЕН" (США). Д-13.

11.35 Энди Лау и Алан Тэм в боевике "ПОСЛЕДНЯЯ КРОВЬ" (Гонконг). Д-13.

13.10 Кит Кэррадайн, Аннет О'Тули и Брандэн Флетчер в драме Шелдона Лэрри "ДЕРЖАТЬ СЛОВО" (США). Д-13.

14.40 Розанна Аркетт, Балтазар Гетти и Майкл Мэдсен в триллере Анджела Секулы "ПРОКЛЯТЫЕ ДЕНЬГИ" (США). Д-17.

16.10 Дэвид Кэррадайн в биографической драме Филлера Кука "СВИРЕПЫЙ ГОГЕН" (США). Д-13.

18.10 Род Стайгер, Сюзанна Йорк и Дон Моррей в черной комедии Марка Робсона "С ДНЕМ РОЖДЕНИЯ, ВАНДА ДЖУН!" (США). Д-17.

19.50 Гийом Денардь и Клодья Куро в мелодраме Жан-Луи Убера "ЛЮБОВЬ СОЛДАТА" (Франция). Д-17.

21.50 Дебби Харри, Джеймс Руссо и Тим Томерсон в детективном триллере Аллана Хольцмана "АНОНИМНЫЙ КЛИЕНТ" (США). Д-17.

23.25 - 1.00 Дженнифер Джейсон Ли, Джуд Лоу, Йен Холм и Уиллем Дефо в фантастическом фильме Дэвида Кроненберга "ЭКЗИСТЕНЦИЯ" (Канада - Великобритания). Д-17.

СПОРТ

9.00 "Пресс-центр".

9.15 Аэробика.

9.40 Мотокросс. Чемпионат мира. 7-й этап. Передача из Латвии.

10.10 Кругосветная парусная гонка "Global Challenge". Передача 7-я.

11.05 Тайский бокс. Профессиональные бои в КРЦ "Арбат".

12.00 "Пресс-центр".

12.15 Аэробика.

12.40 Современное пятиборье. Кубок мира. Финал. Мужчины. Плавание. Конкур. Кросс.

14.50 "Пресс-центр".

15.05 Городки. Чемпионат мира. Личное первенство. Передача из Санкт-Петербурга.

16.05 "Удивительные игры народов мира".

16.50 "Мир скорости". Тележурнал.

17.20 "Лучшие трансляции сезона". Хоккей. Кубок Стэнли. Финал. "Нью-Джерси Дэвилз". - "Колорадо Эвеланш". - 4-й матч. В перерыве (18.00) - "Пресс-центр".

20.00 "Пресс-центр".

20.20 К старту Открытого чемпионата США по теннису.

21.20 Бильярд. Показательный матч между сильнейшими российскими бильярдистами Е. Сталевым и Ю. Пантелеевым. В перерыве (23.00) - Новости.

Пятніца, 24

НАШЕ КИНО

9.05 Премия "Оскар". Людмила Савельева, Сергей Бондарчук, Вячеслав Тихонов, Николай Рыбников и Владислав Стрельчик в киноопеке Сергея Бондарчука "ВОЙНА И МИР. ПЬЕР БЕЗУХОВ". 1967 г.

10.40 Киновости.

10.50 Филипп Янковский и Анжелика Неволлина в киноповести Дмитрия Долинина "СЕНТИМЕНТАЛЬНОЕ ПУТЕШЕСТВИЕ НАКАРТОШКУ". 1986 г.

12.10 Павел Андреев, Римма Маркова, Роман Карцев, Ольга Кабо и Ирина Бразговка в киноказе Эрнста Ясана "НЕЧИСТАЯ СИЛА". 2 серии. 1989 г. Д-13.

14.15 Месiac с Евгением Леоновым. Вахтанг Кикабидзе, Фрунзе Мкртчян, Елена Проклова и Евгений Леонов в комедии Георгия Даниеля "МИМИНО". 1977 г.

15.50 Киновости.

16.00 Лариса Белогорова, Константин Райкин, Гедиминас Сторпиришис и Наталья Лапина в мюзикле Евгения Гинзбурга и Рауфа Мамедова "ОСТРОВ ПОГИБШИХ КОРАБЛЕЙ". 2 серии. 1987 г.

18.15 Черно-белое золото. Никита Михалков, Алексей Локтев, Евгений Стеблов, Галина Польских и Ролан Быков в лирической комедии Георгия Даниеля "Я ШАГАЮ ПО МОСКВЕ". 1963 г.

19.30 + Интервью.

19.50 Эммануил Виторган, Клара Лучко и Александр Белявский в остросюжетном фильме Рудольфа Фрунтова "ТРЕВОЖНОЕ ВОСКРЕСЕНЬЕ". 1983 г.

21.15 Киновости.

21.25 Дмитрий Харатьян, Мария Зубарева и Марина Зудина в мелодраме Андрея Разумовского "МОРДАШКА". 1990 г. Д-13.

22.55 Завтра в программе.

23.00 Лекарство против стресса. Евгений Миронов, Никита Михалков, Марина Неёлова, Анна Михалкова и Олег Янковский в кинокомедии Сергея Газарова "РЕВИЗОР". 1996 г.

МИР КИНО

9.35 Мишель Пфайффер и Джордж Клуни в мелодраме Майкла Хоффмана "ОДИН ПРЕКРАСНЫЙ ДЕНЬ" (США). Д-13.

11.20 Дебби Харри, Джеймс Руссо и Тим Томерсон в детективном триллере Аллана Хольцмана "АНОНИМНЫЙ КЛИЕНТ" (США). Д-17.

12.55 Род Стайгер, Сюзанна Йорк и Дон Моррей в черной комедии Марка Робсона "С ДНЕМ РОЖДЕНИЯ, ВАНДА ДЖУН!" (США). Д-13.

14.35 Дженнифер Джейсон Ли, Джуд Лоу, Йен Холм и Уиллем Дефо в фантастическом фильме Дэвида Кроненберга "ЭКЗИСТЕНЦИЯ" (Канада - Великобритания). Д-17.

16.10 Анна Фернандес, Хуан Фернандес и Мария Галиана в драме "ОДИНОКИЕ" (Испания). Д-13.

17.50 Жан-Поль Бельмондо, Ариэль Домбаль и Тильда Баре в приключенческой комедии Филиппа Де Брока "АМАЗОН-ДЕНЬ РОЖДЕНИЯ, ВАНДА ДЖУН!" (США). Д-17.

19.20 Мишель Пфайффер и Джордж Клуни в мелодраме Майкла Хоффмана "ОДИН ПРЕКРАСНЫЙ ДЕНЬ" (США). Д-13.

21.10 Джеймс Коберн, Финола Хьюз, Костас Мандилор и Алекс Хайд-Уайт в боевике "НЕУСТРАШИМЫЙ" (США). Д-17.

22.45 Александра Дальстром и Ребекка Лильеберг в драме Лукаса Мудиссона "ПОКАЖИ МНЕ ЛЮБОВЬ" (Швеция). Д-17.

0.10 - 1.55 Джордж Сандерс и Николь Джинан в эротической драме "ИЗМЕНА" (США). Д-17.

СПОРТ

9.00 "Пресс-центр".

9.15 Аэробика.

9.40 К старту Открытого чемпионата США по теннису.

10.40 "Хроника автомобильных аварий".

12.00 "Пресс-центр".

12.15 Аэробика.

12.40 "Мир скорости". Тележурнал.

13.10 Городки. Чемпионат мира. Командное первенство. Передача из Санкт-Петербурга.

15.10 "Пресс-центр".

15.25 Спортивные танцы. "Танцы любви".

16.35 "Тайский бокс".

17.30 "Лучшие трансляции сезона". Хоккей. Кубок Стэнли. Финал. "Колорадо Эвеланш". - "Нью-Джерси Дэвилз". - 5-й матч. В перерыве (18.10) - "Пресс-центр".

20.10 "Пресс-центр".

20.25 Программа передач на завтра.

20.30 "US Open-2000. М.Сафин - путь к финалу".

22.30 Конный спорт. Р.С. к соревнованиям на призы газеты "Россия".

23.10 Новости.

23.25 "Тайский бокс".

Субота, 25

НАШЕ КИНО

9.00 Сегодня в программе.

9.05 Лариса Белогорова, Константин Райкин, Гедиминас Сторпиришис и Наталья Лапина в мюзикле Евгения Гинзбурга и Рауфа Мамедова "ОСТРОВ ПОГИБШИХ КОРАБЛЕЙ". 2 серии. 1987 г.

11.20 Киновости.

11.30 Черно-белое золото. Никита Михалков, Алексей Локтев, Евгений Стеблов, Галина Польских и Ролан Быков в лирической комедии Георгия Даниеля "Я ШАГАЮ ПО МОСКВЕ". 1963 г.

12.45 + Интервью.

13.05 Эммануил Виторган, Клара Лучко и Александр Белявский в остросюжетном фильме Рудольфа Фрунтова "ТРЕВОЖНОЕ ВОСКРЕСЕНЬЕ". 1983 г.

14.30 Дмитрий Харатьян, Мария Зубарева и Марина Зудина в мелодраме Андрея Разумовского "МОРДАШКА". 1990 г. Д-13.

16.00 Месiac с Евгением Леоновым. Тамара Семина, Дмитрий Смирнов, Евгений Леонов, Сергей Юрский и Сергей Филиппов в кинооперетте Романа Тихомирова "КРЕПОСТНАЯ АКТИРИСА". 1963 г.

17.35 Мультфильм "Волшебник Ох". 1971 г.

17.55 Василий Шукшин, Лидия Федосеева-Шукшина, Алексей Ванин и Иван Рыжов в кинодраме Василия Шукшина "КАЛИНА КРАСНАЯ". 1973 г.

19.40 Дело №... Андрей Ташков, Борис Химичев и Игорь Кваша в ироническом детективе Владимира Фокина "СЫЩИК". 2 серии. 1979 г.

21.50 Алексей Серебряков, Анна Каменкова, Эльвира Богатова и Виталий Соломин в мелодраме Андрея Разенкова "ТЕСТЫ ДЛЯ НАСТОЯЩИХ МУЖЧИН". 1998 г.

23.00 Завтра в программе.

23.05 Спартак Мишулин, Петр Шербаков и Наталья Харакорина в комедии Юрия Манусова "ЧЕРТОВ ПЯНИЦА". Россия - Украина. 1991 г.

МИР КИНО

9.30 Сегодня в программе.

9.35 Дуг МакКин, Катрин Мэри Стюарт и Келли Престон в романтической комедии Мела Дамски "ШАЛОПАЙ" (США). Д-17.

11.10 Календарь "Мира кино". Шон Коннери.

11.30 Жан-Поль Бельмондо, Ариэль Домбаль и Тильда Баре в приключенческой комедии Филиппа Де Брока "АМАЗОН-ДЕНЬ РОЖДЕНИЯ, ВАНДА ДЖУН!" (США). Д-13.

12.55 Александра Дальстром и Ребекка Лильеберг в драме Лукаса Мудиссона "ПОКАЖИ МНЕ ЛЮБОВЬ" (Швеция). Д-17.

14.25 Джеймс Коберн, Финола Хьюз, Костас Мандилор и Алекс Хайд-Уайт в боевике "НЕУСТРАШИМЫЙ" (США). Д-17.

16.00 Мишель Серро, Энди Митчел, Сабина Азема и Кармен Матура в комедии "СЧАСТЬЕ В ЛУГАХ" (Франция). Д-13.

17.45 Календарь "Мира кино". Шон Коннери.

18.05 Сюзанн Сэрндон, Ванесса Редгрейв, Билл Мюррей, Джеми Шеридан и Джон Туртурро в драме Тима Роббинса "КАЧАЙСЯ, КОЛЫБЕЛЬ" (США). Д-17.

19.30 Крис Кристофферсон, Лэнс Хенриксен, Кэти Лонг и Гэри Дэниэлс в фантастическом боевике Альберта Пьюна "РЫЦАРИ" (США). Д-13.

20.00 Сильвия Тестуд и Татьяна Триб в драме Каролине Линк "ЗА ГРАНЬЮ ТИШИНЫ" (ФРГ). Д-13. Премьера.

21.55 Крис Кристофферсон, Лэнс Хенриксен, Кэти Лонг и Гэри Дэниэлс в фантастическом боевике Альберта Пьюна "РЫЦАРИ" (США). Д-13.

23.20 Артобстрел. Лара Флинн Бойли и Бен Газара в драме Тола Солондза "СЧАСТЬЕ" (США). Д-17.

1.35 Программа передач на неделю.

СПОРТ

9.00 "Пресс-центр".

9.15 Аэробика.

9.40 "US Open-2000. М.Сафин - путь к финалу".

11.40 Мотокросс. Чемпионат мира. 7-й этап. Передача из Латвии.

12.10 "Пресс-центр".

12.25 Аэробика.

12.50 Рок-н-ролл. Чемпионат мира среди юниоров. Передача из Санкт-Петербурга.

14.30 Баскетбольное обозрение WNBA.

15.00 "Пресс-центр".

15.15 Кругосветная парусная гонка "Global Challenge". Передача 8-я.

16.10 "Лучшие трансляции сезона". Хоккей. Кубок Стэнли. Финал. "Нью-Джерси Дэвилз". - "Колорадо Эвеланш". - 6-й матч. В перерыве (23.00) - Новости.

Нядзеля, 26

НАШЕ КИНО

9.00 Сегодня в программе.

9.05 Месiac с Евгением Леоновым. Тамара Семина, Дмитрий Смирнов, Евгений Леонов, Сергей Юрский и Сергей Филиппов в кинооперетте Романа Тихомирова "КРЕПОСТНАЯ АКТИРИСА". 1963 г.

10.40 Мультфильм "Волшебник Ох". 1971 г.

11.00 Василий Шукшин, Лидия Федосеева-Шукшина, Алексей Ванин и Иван Рыжов в кинодраме Василия Шукшина "КАЛИНА КРАСНАЯ". 1973 г.

12.40 Дело №... Андрей Ташков, Борис Химичев и Игорь Кваша в ироническом детективе Владимира Фокина "СЫЩИК". 2 серии. 1979 г.

14.50 Алексей Серебряков, Анна Каменкова, Эльвира Богатова и Виталий Соломин в мелодраме Андрея Разенкова "ТЕСТЫ ДЛЯ НАСТОЯЩИХ МУЖЧИН". 1998 г.

16.00 Валерий Приемыхов, Андрей Зыков и Ольга Машная в кинодраме Динары Асановой "ПАЦАНЫ". 1983 г.

17.35 Мультфильм "В МИРЕ ПЕРНАТЫХ". 1974 г.

17.45 Евгений Урбанский и Нина Дробышева в киноромане Григория Чухрая "ЧИСТОЕ НЕБО". 1961 г.

19.30 Марафон премьер на канале "Наше кино". Наталья Кишова, Михаил Мамаев и Николай Бурляев в комедийном боевике Юрия Марухина "УИК-ЭНДС УБИЙЦЕЙ". Беларусь. 1992 г.

20.45 Месiac с Евгением Леоновым. Станислав Любшин, Евгений Леонов, Юрий Яковлев и Леван Габриадзе в ком

16 жніўня 2001 г.

7

РЭКЛАМА

Тэлефоны: (0152) 72-29-96, 72-37-14

ПРАДАЮ

✓ 3-пакаёвую кватэру і гараж у г.п.Воранава. Тэл. у Гродне: 5-12-15.
 ✓ Катэдж у раёне Чэхаўшчына без унутранага аздаблення. Тэрмінова. Тэл. 5-23-83. Танна.
 ✓ Аўтамабіль ГАЗ-24 (аб'ём рухавіка - 3000 куб.см). Танна. Тэл. (8-213) 2-23-52 (увары).
 ✓ Т-40, радыятар-кардан «Ніва», задні мост - КПП ГАЗ-21, КПП - 24, гараж «Вясёлка», паўвось - М-412, а/м «Таўрыя». Тэл. 31-08-63.

Багажнік, чэхлы і запчасткі М-412. Тэл. 74-37-16.

✓ Калекцыю савецкіх і расейскіх манетаў, спартовых гантэлі, тры плафоны для электрычных лампачак у санвузел, лекавы пояс ад астахандроу, макулатуру. Тэл. 6-69-65 (пасля 18.00).

✓ Аднаспальную тахту (б/у, у вельмі добрым стане). Кошт - 70 у.а. Тэл. 44-69-75.

✓ Новую нямецкую электрадрэль з перфаратарам. Кошт - 50 тысяч рублёў альбо 37 у.а. Тэл. 44-69-75.

✓ Аўтакунг (аўтабудку) у якасці летніка (самавываз) альбо разам з зямельным надзелам (10 сотак). Кошт аўтакунга - 180-200 у.а. Тэл. 44-69-75.

✓ Байдарку, фотаапарат «Зеніт», свідравальны станок, электратачыла. Тэл. у Слоніме: 2-38-20.

✓ Металічную цяпліцу пад шкло. Тэл. 75-33-55.

✓ Кампутар АВМ-386, калары манітор, прынтар А-3 (матрычны). Тэл. 5-89-43, тэлефанаваць з 8.00 да 10.00 і пасля 23.00.

✓ Акустычную сістэму 10 АС, 25 АС, С-90, эквалайзер «Прыбой», узмацняльнікі «Электроніка», «Вега-119», відэамагнітафон «Электроніка ВМ-12». Тэл. 47-00-16 (пасля 18.00).

✓ Н/ц «Радыётэхніка», узмацняльнік «Вега-120С», 75А С «Электроніка», цюнер FM «Шпандер», магнітафоны «Нота-220», «Санда-207». Усё б/у. Тэл. 6-68-52.

✓ Швейныя машыны «Орша», «Zinger», аверлок, ніткі. Тэл. 44-66-20.

✓ Фотаапарат «Элікон», зала-

ты ланцужок. Тэл. 31-08-95.

✓ Формы для вырабу тратуарнай пліткі «пол-брук» (800 адзінак). Танна. Тэл. у Бела-стоку: (4885) 743-46-57.

✓ Сачыненні: 10-томнік А.С. Пушкіна, 16-томнік А.М.Горкага, 12-томнік Л.М.Талстога, 8-томнік М.А.Шолахава. Тэл. 99-57-38 (пасля 20.00).

✓ Кнігі па эканоміцы, падручнікі па замежных мовах, слоўнікі. Танна. Тэл. 31-49-70.

✓ Мяккую мэблю, канапу, якая раскладваецца наперад. Усё новае, аднаго колеру. Танна. Магчымы гандаль. Тэл. 31-23-27.

✓ Дываны новыя і б/у. Тэл. 44-66-20.

✓ Электрадухоўку «Раксала-на» б/у; паліраваны 3-х ств.шафу без антрэсолю пад арэх, б/у. Тэл.33-84-32.

✓ Новую падвесную паліцу для кніг. Тэл. 2-23-07.

✓ Новы электрабаян «Тапаз». Танна. Тэл.у Ваўкавыску 7-03-42.

✓ Дзіцячы спартыўны кутчак б/у. Танна. Тэл. 72-73-97.

✓ Газавую пліту б/у, карычневую, дзвюхкамфарную. Танна. Тэл. 72-63-27.

✓ Разнакаляровыя ніткі «муліне». Танна. Тэл. 44-66-20.

КУПЛЮ

✓ Фотастужкі «Жодак». Тэл. 2-92-08.

✓ Дыспаліва. Тэл.5-38-12.

✓ Літаратуру па міталёгіі, культуры і побыце славянаў. Звяртацца: 225710, г.Пінск-1, а/с 31.

✓ Тахту аднаспальную альбо ложка аднаспальны, халадзільнік. Тэл. 2-45-65.

Антыкварыят, старыя манеты, узнагароды, гадзіннікі. Тэл. 72-02-26.

МЯНЯЮ

✓ 2-х пакаёвую кватэру ў Барысаве на 2-х пакаёвую кватэру ў Гродне. Тэл.у Барысаве 3-06-88 (запрасіць Сяргея).

✓ 1-пакаёвую, 2-х пакаёвую кватэры ў Ваўкавыску на кватэру ў Гродне. Магчымы варыянты. Тэл. у Ваўкавыску 2-69-56.

ПАСЛУГІ

✓ Ремонт каларовых тэлевізараў. Устаноўка ПАЛ, ДК, тэлеэксту. Ліц.1243, выдадзеная Міністэрствам прамысловасці РБ да 2004 года. Тэл. 31-37-05.

ДОКТАР СЯРГЕЙ

УЛАДЗІМІРАВІЧ КАЛЯДА Інтэнсіўная псіхатэрапія АЛКАГОЛІЗМУ, ЗАЛІШНЯЙ ВАГІ, КУРЭННЯ. Найноўшыя метадыкі. Тэл. 74-35-46 да 18.00 (Ліц. N796 да 2004 года, МЗ РБ).

✓ Распілоўка леса, піламатырылы пад заказ. Ліц. N003039, выдадзеная Міністэрствам лясной гаспадаркі 11.05.2001г. да 2006 года.Тэл. 6-63-85, 5-89-04, 2-55-94.

✓ Метадычная дапамога пры

самастойным вывучэнні ангельскай, французскай, італьянскай і нямецкай моваў; іншыя паслугі, звязаныя з ужываннем гэтых моваў. Тэл. 33-10-58.

✓ Абследаванне і лячэнне хранічных захворванняў па методыцы Р.Фолы. Ліц.N224, выдадзеная МЗ РБ да 30.12.2001 года. Тэл. (8-017) 258-88-14.

✓ Абарона ў Гаспадарчым судзе. Ліц. N932, выдадзеная МЮ РБ да 2005 года. Тэл. 33-68-47.

✓ Рэпетытарства па матэматыцы (школьны курс). Тэл. 72-22-77.

✓ Хімія: кантрольныя работы і рэпетытарства. Тэл. 72-94-02.

✓ Хімія: кантрольныя работы і рэпетытарства. Тэл. 33-24-03.

✓ Французская мова: кантрольныя работы і пераклады (хутка), індывідуальныя заняткі. Тэл. 31-50-58.

✓ Рэпетытарства па ангельскай і нямецкай мовах. Дасведчаны высокакваліфікаваны педагог. Тэл. 72-62-79.

✓ Французская мова: пераклады, кантрольныя работы, рэпетытарства. Тэл. 31-44-74 (пасля 19.00).

✓ Кантрольныя работы па лацінскай, рускай, стараславянскай мовах, па гісторыі рускай літаратурнай мовы. Тэл. 33-69-28.

✓ Рэпетытарства, кантрольныя па матэматыцы і фізіцы. Тэл. 72-58-53.

✓ Біялогія, хімія. Тэл. 78-16-81.

✓ Польская, балгарская і беларуская мовы. Тэл. 2-85-77.

✓ Рэпетытарства па ангельскай і нямецкай мовах. Пераклады. Тэл. 6-12-71 (пасля 18.00).

✓ Ангельская мова для ўсіх. Тэл. 76-38-02.

✓ Ангельская мова: рэпетытарства, пераклады. Тэл. 74-32-77.

✓ Біялогія і хімія: кантрольныя работы, кансультацыі. Тэл. 72-23-10 (пасля 18.00).

✓ Усё па гісторыі. Тэл. 47-35-26.

✓ Пераклады з рускай на польскую і з польскай на рускую мовы. Тэл.44-66-20.

✓ Відэаздымка. Якасна, прафесійна выканаем работы па стварэнні відэафільма, відэакліпа, рэкламнага роліка. Ліц. МК N613 да 2004 года. Вываджаем на месца здымкі на сваім транспарце. Звяртацца: 231900, Гарадзенская вобласць, г.Ваўкавыск, а/с 17. Тэл. 2-34-86.

✓ Відэаздымка вяселляў, вячэраў, хрэсьбінаў, юбілеяў, ранішнікаў, выпускных вечараў. Камп'ютарная апрацоўка. Ліц. N499, выдадзеная МК РБ да 2003 года. Тэл. 6-07-25.

✓ Дапамогу ў выкананні тынкавальных работаў. Тэл. у Ваўкавыску: 4-33-20 (запрасіць Пятра).

✓ Сканаванне, раздрукоўка на фотапрынтары, фотамантаж. Танна. Устаноўка праг-

рамаў на камп'ютар, дапамога пры набыцці ПК, рэпетытарства. Тэл. 31-07-48 (запрасіць Віктара).

РОЗНАЕ

✓ Замаўляйце новы нумар газеты «Голас камбатанта». Невядомае пра атамана Дзерга, Міхася Ганько, Сымона Раманчука, 900 гадоў Усяславу Чарадзею. Замавы накіроўвайце на адрас: 220108, г.Менск, а/с 57 (E-mail: Kambatant@yahoo.com).

Далучайся да Мастоўскага руху «Малады фронт». Тэл. 2-14-70 (запрасіць Алеся).

✓ Здаю кватэру на суткі. Тэл. 72-07-40.

✓ Здаю кватэру на суткі. Тэл. 72-07-70.

✓ Здыму кватэру з тэлефонам, можна без мэблі. Тэл. 31-23-27.

Маладыя, ініцыятыўныя гарадзенскія хлопцы і дзяўчаты запрашаюць усіх ахвотных далучыцца да ўдзелу ў распрацаванай выбарчай кампаніі. Вясёлых сяброў, рамантыку і ўдзячнасць нашчадкаў гарантуем. Збор - кожны чацвер у 19.30 па адрасе: вуліца К.Маркса,11 (першы паверх). Даведкі (кругласутачна) па тэл. (8-029) 602-98-86 /Вадзім/.

✓ Шукаю працу на прадпрыемстве па падшыўцы і падклейванні падэшваў у абутку. Тэл. 31-77-41.

✓ Новы выбар на «Выставе аўдыё-відэа-кнігапрадукцыі», што знаходзіцца ў Гродне па вуліцы К.Маркса,11 (другі паверх). Выстава працуе кожныя панядзелак і сераду з 17.00 да 20.00 гадзін.

✓ Патрэбная дапамога па дому за бясплатнае пражыванне ў асобным пакоі. Тэл. 2-23-07.

✓ Маю патрэбу ў вырабе каларовага фотамедалёна на эмалі з майго негатыва на помнік. Звяртацца: 246028, г.Гомель, да запатрабавання (М.Несцяровічу).

✓ Усе, хто мае інфармацыю пра эскадрылью «Нармандыя-Нёман», просім адгукнуцца па тэл. 72-65-65.

✓ Дапамажце ахвяраваным на праваслаўны храм у Слуцку (Царкву Раства Багародзіцы) на разліковы рахунак 301500001248 у ААБ Беларусбанк /філіял 615/. Тэл. (8-017) 959-08-71 (запрасіць настаўніка Аляксандра Аляксандравіча Корана).

✓ Збіраю любую інфармацыю пра антыкварыят. Тэл. 31-25-35, аб. 12196.

✓ Грамадскае аб'яднанне аховы жывёлаў «Дабрыня» просіць аказаць дабрачынную дапамогу для ўтрымання бяздомных жывёлаў. Наш разліковы рахунак у гарадзенскім ААТ Белпрамбудбанк - 301501629011, МРО 335 (код банка).

✓ Маю чэкі «Жыллё» на суму 1920 руб. Тэл. у Мастоў 3-28-91 з 9.00 да 17.00.

✓ Ахвотныя перапісаць CD «Я нарадзіўся тут... Фотаальбом», CD Zet «3 Новым годам!» Тэлефануйце. Тэл. 31-20-84.

✓ Не слухайце папоў, а чытайце Евангелле самі. Шунакоў Аляксей

Час выбіраць! Будзь «ЗУВ-РАМ»!Тэл. 31-25-35 (аб.12115).

ЗНАЁМСТВЫ

✓ Пазнаёмлюся з жанчынай сімпатычнай, пяшчотнай, без шкодных звычак для сур'ёзных адносінаў. Пра сябе: 45/175. Пісаць: Гродна, ас-9, а/с 105.

✓ Радые «Свабода» перакінулася з Домаша на Ганчарыка. Цяпер, калі надараецца ўключыць гэтае радыё, сам сабе адзначаеш: «Ня надта свабодна ў гэтай «свабодзе». Менск. Ананім.

Фестываль дакументальнага кіно ў Гродне

У панядзелак 13 жніўня гарадзенская арганізацыя Маладога Фронту распачала фестываль дакументальнага кіно «Адзіны свет», які ладзіцца ў межах мабілізацыйнай кампаніі «Выбірай!»

За тры дні прагляду дакументальных кінастужак у памяшканні грамадскага аб'яднання «Бацькаўшчына» па вуліцы Карла Маркса,11 на другім паверсе больш за 100 гарадзенцаў убачылі 6 фільмаў: «Руская рулетка», «Багр», «Беларусь у ценю Сталіна», «Хартыя-77», «Страта памяці» ды «Косаўскія мury», створаных чэшскімі і дацкімі кінадакументалістамі.

Як паведаміў ПАГОНІ Андрэй Мялешка, каардына-тар гэтага фестывалю, асноўная мэта фестывалю дакументальнага кіно - паказаць гарадзенскай моладзі, як адбывалася змаганне за дэмакратыю і незалежнасць у Чэхіі, Славакіі ды Югаславіі, а таксама пазнаёміць глядачоў з 13-цю творамі кінадакументалістаў Беларусі, Эстоніі, Галандыі, Даніі ды Чэхіі.

Сёння ў 18 гадзін вы зможаце паглядзець фільмы беларускіх кінадакументалістаў - Юрыя Хашчовацкага «Звычайны прэзідэнт», Леаніда Міндліна і Уладзіміра Андронава «Страх».

Фестываль працягнецца яшчэ два дні. Запрашаюцца ўсе ахвотныя. Уваход бясплатны.

Алесь Зарэмбюк

«Шлях Элізы Ажэшкі» ад мясцовых гісторыкаў

У Гродне ствараецца экскурсійна-метадычны цэнтр. Ён будзе дзейнічаць на базе Лабараторыі праблемаў рэгіянальнай культуры ГрДЗУ. Гэта сталася магчымым пасля спецыяльнай пастановы Міністэрства спорту і турызма. Як паведаміла кіраўнік Лабараторыі, доктар гісторыі Святлана Куль-Сяльверстава, гэты цэнтр будзе займацца падрыхтоўкай і перападрыхтоўкай экскурсаводаў, гідэў-перакладчыкаў, кіраўнікоў турыстычных груп, метадыстаў, распрацоўкай турыстычных каталогаў і нават вучэбных дапаможнікаў.

Трэба адзначыць, што гэтым летам, дарэчы, як і ў папярэднія часы, падчас адпускунага сезону ў Гродна прыязджае шмат турыстычных аўтобусаў з суседніх краінаў, асабліва з Літвы і Польшчы. Амаль усе яны вязуць у наш горад сваіх экскурсаводаў. Большасць іх ведае гісторыю Гарадзеншчыны вельмі павярхова, а часам і з даволі вялікімі скажэннямі. Гісторыкі абяраюцца гэтым і прапаноўваюць увесці забарону на правядзенне экскурсііў непрафесіяналамі. Такое папярэджанне, паводле словаў Святланы Яўгенаўны, трэба было б паставіць у выглядзе шыльды проста на памежных пераходах.

З гэтым цалкам можна пагадзіцца. Чаму ж не выкарыстоўваць турызм як адзін са спосабаў дадатковых пасупленняў у гарадскі бюджэт? Тым больш, што са спецыялістамі ў нас праблемаў няма. Спадарыня Куль-Сяльверстава ўпэўненая, што ёсць вельмі цікавыя маршруты, амаль цалкам распрацаваныя. Напрыклад, «Шлях Элізы Ажэшкі» ды па адным Аўгустоўскім канале ствара-ныя 6-7 маршрутаў. Хоць на цэлы дзень, хоць на 2-3 гадзіны.

Ніна Палуцкая

ПАГОНЯ купон прыватнай бясплатнай аб'явы

33 Імя і прозвішча _____

Адрас (тэлефон) _____

Рубрыка _____

Тэкст _____

Аб'явы, дасланыя на купонах, друкуюцца ў першую чаргу; неразборліва напісаныя аб'явы не друкуюцца

Купон з тэкстам адпраўце па пошце на адрас: 230025, г. Гродна, вул. К. Маркса, 11

Супрацоўнікі рэдакцыі ПАГОНІ нагадваюць чытачам, якія дасылаюць аб'явы ў рубрыку «Знаёмствы», пра неабходнасць указваць напрыканцы купона нумар паштовага аддзялення сувязі і сваёй абанёнскай

скрын, альбо пакідаць наступную інфармацыю: індэкс паштовага аддзялення, «да запатрабавання, прад'яўніку пашпарта ці іншага дакумента...»; ці прыходзіць у рэдакцыю з купонам аб'явы і сваім пашпартам.

АБ'ЕКТЫ ЁНА ПРА РЭАЛЬНАЕ

RR

РАДЫЁРАЦЫЯ

НА СЯРЭДНІХ ХВАЛЯХ

1080 КГц (490 м) 22:00-24:00

612 КГц (490 м) 07:00-11:00

НА КАРОТКІХ ХВАЛЯХ

6035 КГц (49 м) 07:00-09:00

6180 КГц (49 м) 13:00-15:00

6010 КГц (49 м) 21:00-23:00

WWW.RACYJA.PL

220102, Мёнск, а/с 144

16 жніўня 2001 г.

СПОРТ

Беларусачкі пацярпелі фіаска

Няўдала скончыўся для жаночай моладзевай зборнай Беларусі адборачны турнір Чэмпіяната Еўропы па баскетболе, які прайшоў 8-12 жніўня ў Румыніі. Наша зборная заняла ў сваёй групе трэцяе, «непраходнае», месца.

Беларусь перамаглі зборныя Румыніі і Літвы, аднак паразы ў гульнях са славацкамі і мадзьяркамі перакрэслілі ўсе надзеі беларускай зборнай на выхад у фінальную частку Чэмпіяната Еўропы. Пераможцы беларусак і выйшлі ў фінал.

Адзінае, што можа сцешыць беларускіх дзяўчат - гэта індывідуальныя перамогі. Лепшай бамбардыркай турніру стала разыгрываючая зборнай Беларусі і гарадзенскай «Алімпіі» Надзея Дрозд. Цэнтравая Алена Леўчанка ў сваю чаргу стала лепшай па колькасці падбораў.

«Нёман» пачынае з перамогі

Першыя таварыскія гульні ў гэтым сезоне правялі хакеісты гарадзенскага «Нёмана».

У пятніцу гарадзенцы на сваёй пляцоўцы перамаглі магілёўскі «Хімвалакно»: 4:2. Вызначыліся ў «Нёмана» Сцефановіч, Лантратаў, а Пстыга - двойчы.

Склад «Нёмана» ў гэтай гульні быў наступным: Казачкін (Мельнік, 31); Калмычкоў - Нічыўкін, Дзеёў-Смірноў, Чух; Пячонкін-Жданаў, Лісічкін-Сцефановіч-Галавіноў; Кулянок-Аўчынін, Сідараў-Пстыга-Лантратаў; Грыжылеўскі-Каршуноў, Чурабаеў-Кадрыў-Мінін, Гаўрылаў-Маісеенка-Дубень.

У панядзелак і аўторак у гості да чэмпіёна Беларусі «Нёмана» завітаў наваполацкі «Палімір». Гульня ў панядзелак завяршылася перамогай гасцей 5:4 (галы ў «Нёмана» закідавалі Пстыга, Чух, Лісічкін, Гаўрылаў). На наступны дзень «нёманцы» ўзялі рэванш - 6:4.

У складзе «Нёмана» на апошнім рубяжы дэбютаваў Анатоль Казачкін з казанскага «АК Барса-2». А вось ад паслугаў двух Андрэяў - Грыжылеўскага і Мельнікава - «Нёман» вырашыў адмовіцца. У першай гульні колер «Хімвалакно» абаранялі гарадзенцы Руслан Белы і Андрэй Гідрэвіч. Аднак пасля гэтай гульні абодва паспрабуюць зноў замацавацца ў «Нёмане».

На прагляд у Гродна павінен прыехаць брамнік электравайскай «Энергіі» Арунас Алейнікавас.

20-24 жніўня гарадзенцы прымуць удзел у Кубку Беларусі «Крыніца». «Нёман» патрапіў у групу «А», гульні якой пройдзюць у Берасці. 20 жніўня «Нёман» сустракаецца з моладзевай зборнай Беларусі, 21 - з «Брэстам», 22 - з «Гомелем», 24 жніўня адбудзецца фінальная гульня.

Узнагароды з жаночым абліччам

Як і планавалі спецыялісты, беларуская лёгкаатлетычная зборная вярнулася з чэмпіяната свету з чатырма ўзнагародамі, дзякуючы якім наша зборная заняла высокае 11-ае месца ў неафіцыйным камандным заліку. Усяго ж медалі заваявалі спартоўцы з 42-х краінаў.

Уладальніцамі ўзнагародаў сталі яшчэ дзве беларускія прадстаўніцы прыгожага полу: Валяніна Цыбульская і Эліна Зверава. Яны да «золата» ў штурханні ядра гарадзенкі Яніны Карольчык і «серабра» ў семібор'і Наталлі Сазановіч дадалі яшчэ дзве ўзнагароды другой пробы.

Другое месца ў спартыўнай хадзьбе Валяніны Цыбульскай выглядае прыемнай нечаканасцю. Раней

Аліна з пробаў Эліны Зеравай

адзначалася 32-х гадовай спарцменка трэцім месцам на сусветным першынстве чатырохгадовай даўніны.

А спартоваму доўгажыхарству Эліны Зеравай, ветэранцы беларускай лёгкай атлетыкі, можна толькі пазаздросціць. Алімпійская чэмпіёнка ў мятанні

дыску Эліна ў пачатку года атрымала чарговае пашкоджанне, якое не дазволіла ёй прыняць удзел ні ў адным сёлетнім спаборніцтве. А вось на чэмпіянаце свету беларуска выйшла ў круг і мятнула дыск на 67,10, што прынесла ёй чарговую сусветную ўзнагароду.

Яўген Кашкаха: «Азот» пазмагаецца за бронзу»

Параза (4:2) у суботняй гульні ад пінскага «Аўтамабіліста» скасавала нават тэарэтычныя шансы гарадзенскага «Азота» на залатыя і сярэбраныя ўзнагароды чэмпіяната Беларусі па мотаболу.

Гульня апошняга, дзясатага тура, стала дакладнай копіяй сустрэчы тыднёвай даўніны гэтых жа супернікаў. Мотабалісты прадбывалі не толькі лік, а і сцэнар гульні. Розніца была толькі ў тым, што гэтым разам гаспадарамі былі мотабалісты Гродна.

Гульні нашы землякі пачалі вельмі ўпэўнена. У нападзенні праглядалася думка і спроба заканчваць кожны «наезд» ударам па браме суперніка. У складзе «Азота» вылучаўся лепшы бамбардыр Анатоль Багданец. Гульні ў абароне цэментаванай гуляючы трэнер гарадзенцаў Яўген Кашкаха. Ён не адночы прыходзіў на дапамогу нашаму брамніку Мікалаю Ільючыку. Першы перыяд скончыўся 1:1.

У другім перыядзе другі гол у гульні Анатоля Багданаца вывёў гарадзенцаў наперад - 2:1.

Другая дваццаціхвілінка ў выкананні гарадзенцаў была адной з лепшых у сёлетнім чэмпіянаце. Нельга было даць веры, што супернік «Азота» з'яўляецца лідарам

нацыянальнага першынства, а аснову пінчukoў складаюць мотабалісты зборнай Беларусі. Аднак усё змяніў трэці перыяд.

У чарговы раз выявілася старая хвароба гарадзенцаў, для якіх канцоўка гульні ўжо каторы раз становіцца фатальнай. Да таго ж паломка тэхнікі пазбавіла нашых землякоў добрай пары ачкоў. А іх можа не хапіць «Азоту», каб упершыню ў гісторыі гарадзенскага мотаболу ўзняцца на прыступак п'едэсталу нацыянальнага першынства. На трэцім адрэзку гульні «Аўтамабіліст» забіў «Азоту» тры галы, на што гарадзенцы адказаць як след не здолелі.

Гэта і стала вырашальным. Пінчукі гуляючы завезлі ў нашу браму тры безадказных мячы і выйшлі ў адзіныя лідары чэмпіянату.

Вельмі цікавай была гульня. Нам супрацьстаяла, безумоўна, наймацнейшая каманда нашай краіны. Мы стараліся, спрачаліся, зрабілі ўсё,

што маглі. Але зноў нас падвялі нашыя матацкылы... Мы прайгралі, - вынік гульні каментуе ПАГОНІ галоўны трэнер «Азота» Яўгена Кашкаха. Спадзяюся, што такі настрой у хлопцаў захавецца да «разбора» за медалі. Я ўпэўнены, што за сярэбраныя ўзнагароды са сталічнай «Зарой» мы пазмажамся. Аб'ектыўна, наша каманда мацнейшая за менчukoў.

Пасля дзесяці тураў першы радок утрымлівае пінскі «Аўтамабіліст», у яго 18 ачкоў, далей ідуць «Ніва» (Лунін) - 16 ачкоў, «Зара» (Менск) - 10, «Азот» (Гродна) - 9, «Аўтамабіліст» (Наваполацк) - 5, «Юнацтва» (Пінск) - 2.

3 17 па 19 жніўня першая чацвёрка камандаў збрэцца ў Пінску, дзе паміж сабой па трохтуравай сістэме вызначаць уладальнікаў ўзнагародаў нацыянальнага першынства. Прычым падлік ачкоў будзе весціся з набранымі на першым этапе.

Расклад гульні мотабалістаў «Азота»: 17 жніўня - «Аўтамабіліст», 18-га - «Ніва», 19-га - «Зара».

Аляксандр Суліма

«Гродна-93» дэбютуе ў ПЕБЛ

Дакладна сталі вядомыя графік гульні і склад супернікаў баскетбалістаў «Гродна-93» па іх дэбютным чэмпіянаце Паўночна-Еўрапейскай Баскетбольнай Лігі (ПЕБЛ).

На першым этапе гарадзенцы патрапілі ў групу «В», разам з «Алітай» (Літва), «Хонкай» (Фінляндія), «Адэсай» (Украіна), «Рыгай» (Латвія), «Оліверам» (Германія), «Кельнам» (Германія), «Калевам» (Эстонія), «Палоніяй» (Польшча).

Пасля аднакругавога турніру па пяць лепшых камандаў дзюх групай выйдзю ў наступны этап. Астатнім васьмі прыйдзецца адстойваць сваё месца ў Лізе ў суцэльным турніры.

Тым часам, лагер «Гродна-93» разбіўся на дзве часткі. Першая - Пынцкоў, Шарко, Васілеўка, Коршук, Місцючэнка і галоўны трэнер гарадзенцаў і зборнай Беларусі Аляксандр Барысаў - у Стайках у складзе зборнай рыхтуецца да адборавых гульні да Чэмпіяната Еўропы 2003 года. Другая - Квашчук, Прыйма, Качан, Вяссмертны, Чарняк і навабранцы Кавалюнас, Цішанкоў, Пярэбнёў, Сарасек - рыхтуецца ў Гродна да шведскага турніру.

У складзе «93-х» адсутнічае Руслан Насенка. І гэты год Руслан пачне гуляць у другой камандзе. Перамовы па ўзмацненні «Гродна-93» Кажанцом і Кучынскім ні далі станоўчага выніку. Таму кіраўніцтва гарадзенцаў тэрмінова звязалася з беларусам Мікалаем Аляксеевым, цэнтравым маскоўскага «ЦСКА». Аднак Мікалаю неабходна стварыць фінансавыя ўмовы, не горшыя, чым у Расеі, дзе яго заробак складае каля 7000 амерыканскіх рублёў у месяц.

Пакуль невядома, дзе будуць праводзіць хатнія гульні гарадзенскія баскетбалісты. Няма ў Гродне баскетбольнага паркету, які б дазволіў гуляць у Лядовым палацы. А гэта з'яўляецца адным з галоўных патрабаванняў кіраўніцтва ПЕБЛ. Не прыступалі яшчэ і да рамонту 20 пакояў гатэлю «Беларусь», дзе будуць размяшчацца прыезжыя баскетбалісты. А гэта ставіць пад пытанне ўдзел «Гродна-93» у ПЕБЛ. Тым больш, што да першых хатніх гульні гарадзенцаў засталася крыху больш, чым паўтары месяцы.

«Гродна-93» у ПЕБЛ: ХАТНІЯ ГУЛЬНІ

7-9 кастрычніка «Калей», «Хонка»; 29-30 кастрычніка «Аліта»; 17-18 снежня «Палонія»
ГУЛЬНІ НА ВЫЯЗДЗЕ
19-21 кастрычніка «Адэса»; 3-4 снежня «Рыга»; 10-11 снежня «Кельн»; 11-12 снежня «Олівер»

Падрыхтаваў
Дзяніс Курчэўскі

КРЫМІНАЛ

Зямля беларуская - наркотык цыганскі і літоўскі

3,5 тоны маку-сырцу выявіла і знішчыла ў Шчучынскім раёне апэратыўная група Упраўлення КГБ па Гарадзенскай вобласці сумесна з Упраўленнем нораваў і барацьбы з незаконным абаротам наркотыкаў УУС Гарадзенскага аблвыканкама.

Як паведамляецца ў прэс-рэлізе КГБ, распаўсюджаным 13 жніўня, незаконныя пасевы алейнага і опіумнага маку былі выяўленыя на гаспадарках жыхароў вёсак Прудзяны, Громкі, Глушні. Да адміністрацыйнай адказнасці за высеванне маку былі прыцягнутыя 14 жыхароў гэтых вёсак. Удачынні да жыхаркі вёскі Громкі, на прысядзібным участку якой было выяўлена і канфіскавана 120 кілаграмаў галолак маку, узбуджаная крымінальная справа.

Паводле папярэдніх дадзеных следства, ініцыятарамі пасеваў і заказчыкамі наркасыравіны з'яўляюцца лідары злачынных групавак Літвы і прадстаўнікі цыганскай дыяспары Гарадзенскага рэгіёну.

Павал Мажэйка

Анекдоты!

Прыязджае Рыгоравіч з афіцыйным візітам у Штаты. Хоча купіць у індзейцаў зямлі пад бульбачку.

Правадыр індзейцаў кажа: - Чым расплочвацца будзеш?

Рыгоравіч прапануе салігорскі бурштyn,рэчыцыя пацэркі, пухавіцкія лютэргі...

На што правадыр адказвае: - Індзейцы - не дурні! Грошы давай!

Рыгоравіч дастае пачак беларускіх разліковых білетаў і аддае іх правадыру.

Правадыр індзейцаў паглядзеў на іх, уздыхнуў і вымавіў: - Ды не! Тады ўжо лепей пацэркі давай!

***

Селектарная нарада некалькі гадоў таму.

А.Р.: - Заламай, пачаму не закончылі ўборку?

Заламай: - Дык дажджы...

А.Р.: - Заламай, ты прасіў у мяня дождж, я табе яго паслаў.

Заламай (пра сябе): - Вось балван, трэба ж пасылаць, калі просіць, а не калі косяць...

***

Пытанне армянскаму радыё: - Каго б вы абралі Прэзідэнтам - Крыжаноўскага ці Лукашэнка?

Адказ армянскага радыё: - Лепей жыць у добрым тэатры, чым у кепскім цырку...

ПАГОНЯ
Заснавальнік:
Гродзенскае грамадскае аб'яднанне "Бацькаўшчына"

Адрас рэдакцыі:
230025, г. Гродна, вул. К. Маркса, 11.
Тэл. 72-37-14, 72-35-61, факс 72-29-96.
E-mail: pagonia@irex.minsk.by
Падпісны індэкс: 63124.

Рэгістрацыйны нумар 597. Нумар газеты надрукаваны ў Гарадзенскім абласным унітарным паліграфічным прадпрыемстве «Гродзенская друкарня».
Адрас: 230023, г. Гродна, вул. Паліграфістаў, 4.
Нумар падпісання да друку ў 16.00 15.08.2001 г.
Замова 2336 Наклад 7875

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць асабістую адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў, іх меркаванні не абавязкова адлюстроўваюць погляд рэдакцыі. Якасьць друку адпавядае пададзеным рэдакцыйнай дыяпазітывам.
Аб'ём - тры ўмоўныя друкарскія аркушы.

Галоўны
рэдактар
Мікола
Маркевіч

Камп'ютарны набор:
Грына Салей
Камп'ютарная вёрстка:
Аляксей Салей